

УТВЕРЖДЕНО и ВВЕДЕНО в действие
приказом заведующего Муниципального
бюджетного дошкольного образовательного
учреждения «Детский сад №3 «Кояшкай»
Чистопольского муниципального района
«01» сентября 2021 г. №116
Г.И.Салахеева

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

ПО ОСВОЕНИЮ ОСНОВНОЙ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРОГРАММЫ «ОТ РОЖДЕНИЯ ДО ШКОЛЫ»

муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения
«Детский сад № 3 «Кояшкай»
Чистопольского муниципального района Республики Татарстан

**за 2021-2022 учебный год
для детей дошкольного возраста
с 2 до 3 лет**

**Воспитатели:
Сибгатуллина Р.М.
Мингулова А.Ш.**

г. Чистополь, 2021

I Целевой раздел	3
1.1 Пояснительная записка.....	3
1.1.1 Цели и задачи реализации Программы.....	3
1.1.2 Принципы и подходы к формированию Программы.....	4
1.1.3 Возрастные и индивидуальные особенности контингента детей 2-3 лет.....	4
1.2. Планируемые результаты освоения Программы.	5
II Содержательный раздел	7
2.1 Описание образовательной деятельности в соответствии с направлениями развития ребенка ...	7
2.1.1 Социально-коммуникативное развитие.....	7
2.1.2 Познавательное развитие.....	9
2.1.3 Речевое развитие.....	10
2.1.4 Художественно-эстетическое развитие.....	11
2.1.5 Физическое развитие.....	11
2.2 Взаимодействие детского сада с семьей.....	12
2.3. Перспективные планы по основным видам деятельности.....	13
2.3.1 Перспективный план работы по теме: «Профилактика дорожно-транспортного травматизма. Воспитание навыка безопасного поведения на улицах и дорогах».....	13
2.3.2 Перспективный план по ОБЖ.....	14
2.3.3 Физкультурно-оздоровительная работа.....	14
2.3.4. Традиционные праздники, развлечения.....	23
2.4 Календарно – тематическое планирование по образовательным областям.....	23
2.4.1 Матур эдэбият белэн таныштыру.....	23
2.4.2 Сөйлэм телен үстөрү.....	28
2.4.3 Эйлэнэ-тирэ белэн таныштыру (Бала һәм эйлэнэ-тирэ).....	33
2.4.4 Төзү эшчәнлеген үстөрү.....	38
2.4.5 Рәсем ясау.....	39
2.4.6 Эвэләү.....	42
2.4.7 Физкультура-саламәтлэндерү эшчәнлеге.....	43
2.5 Региональный компонент в ДОУ.....	46
III Организационный раздел	47
3.1 Материально-техническое обеспечение программы.....	47
3.2 Средства обучения, необходимые для реализации Программы.....	47
3.3 Организация предметно-пространственной развивающей среды во второй младшей группе... ..	47
3.4 Организация режима пребывания детей в образовательном учреждении.....	48
3.5 Расписание НОД 1-ой младшей группы (2-3 года).....	49
3.6 Учебный план 1 младшей группы.....	53
3.7 Обеспечение методическими рекомендациями и средствами обучения и воспитания.....	504

I Целевой раздел

1.1 Пояснительная записка

Настоящая рабочая программа разработана на основе примерной *основной общеобразовательной программы дошкольного образования «ОТ РОЖДЕНИЯ ДО ШКОЛЫ» / Под ред. Н. Е. Вераксы, Т. С. Комаровой, М. А. Васильевой 2014 года, образовательной программы ДООУ с учётом Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования (первая младшая группа 2-3 лет).*

Рабочая программа по развитию детей 1 **младшей группы** обеспечивает разностороннее развитие детей в возрасте от 2 до 3 лет с учётом их возрастных и индивидуальных особенностей по основным направлениям - физическому, социально-коммуникативному, познавательному, речевому и художественно – эстетическому.

Рабочая программа составлена с учётом интеграции образовательных областей, рассчитанная на 2021 - 2022 учебный год.

Реализуемая **программа** строится на принципе личностно–развивающего и гуманистического характера взаимодействия взрослого с детьми.

Приоритетным направлением деятельности образовательного учреждения по реализации основной общеобразовательной программы дошкольного образования является **познавательно – речевое развитие детей**.

1.1.1 Цели и задачи реализации Программы

Ведущей целью рабочей Программы является создание благоприятных условий для полноценного проживания ребенком дошкольного детства, формирование основ базовой культуры личности, всестороннее развитие психических и физических качеств в соответствии с возрастными и индивидуальными особенностями, подготовка к жизни в современном обществе, к обучению в школе, обеспечение безопасности жизнедеятельности дошкольника.

Задачи:

1. Обеспечение равных возможностей для полноценного развития каждого ребенка в период дошкольного детства независимо от места жительства, пола, нации, языка, социального статуса, психофизиологических и других особенностей (в том числе ограниченных возможностей здоровья).

2. Охрана и укрепление физического и психического здоровья детей, в том числе их эмоционального благополучия.

3. Создание благоприятных условий развития детей в соответствии с их возрастными и индивидуальными особенностями и склонностями, развития способностей и творческого потенциала каждого ребенка как субъекта отношений с самим собой, другими детьми, взрослыми и миром.

4. Формирование общей культуры личности детей, в том числе ценностей здорового образа жизни, развития их социальных, нравственных, эстетических, интеллектуальных, физических качеств, инициативности, самостоятельности и ответственности ребенка, формирования предпосылок учебной деятельности.

5. Формирование социокультурной среды, соответствующей возрастным, индивидуальным, психологическим и физиологическим особенностям детей.

6. Обеспечение психолого-педагогической поддержки семьи и повышения компетентности родителей (законных представителей) в вопросах развития и образования, охраны и укрепления здоровья детей.

Для достижения целей программы первостепенное значение имеют следующие факторы:

- забота о здоровье, эмоциональном благополучии и своевременном всестороннем развитии каждого ребенка;
- создание в группах атмосферы гуманного и доброжелательного отношения ко всем воспитанникам, что позволяет растить их общительными, добрыми, любознательными, инициативными, стремящимися к самостоятельности и творчеству;
- максимальное использование разнообразных видов детской деятельности, их интеграция в целях повышения эффективности воспитательно-образовательного процесса;

- творческая организация (креативность) воспитательно-образовательного процесса;
- вариативность использования образовательного материала, позволяющая развивать творчество в соответствии с интересами и наклонностями каждого ребенка;
- уважительное отношение к результатам детского творчества;
- единство подходов к воспитанию детей в условиях дошкольного образовательного учреждения и семьи;
- соблюдение в работе детского сада и начальной школы преемственности, исключающей умственные и физические перегрузки в содержании образования детей дошкольного возраста, обеспечивая отсутствие давления предметного обучения.

Реализуемая программа строится на принципе личностно-ориентированного взаимодействия взрослого с детьми.

Реализация цели осуществляется в процессе разнообразных **видов деятельности**:

1. Образовательная деятельность, осуществляемая в процессе организации различных видов детской деятельности (игровой, коммуникативной, трудовой, познавательно-исследовательской, продуктивной, музыкально-художественной, чтения).
2. Образовательная деятельность, осуществляемая в ходе режимных моментов.
3. Самостоятельная деятельность детей.
4. Взаимодействие с семьями детей по реализации рабочей программы.

1.1.2 Принципы и подходы к формированию Программы

- Соответствует принципу развивающего образования, целью которого является развитие ребенка.
- Сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости (содержание Программы соответствует основным положениям возрастной психологии и дошкольной педагогики и, как показывает опыт, может быть успешно реализована в массовой практике дошкольного образования).
- Соответствует критериям полноты, необходимости и достаточности (позволяя решать поставленные цели и задачи при использовании разумного «минимума» материала).
- Обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей дошкольного возраста, в ходе реализации которых формируются такие качества, которые являются ключевыми в развитии дошкольников.
- Строится с учетом принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями детей, спецификой и возможностями образовательных областей.
- Основывается на комплексно-тематическом принципе построения образовательного процесса.
- Предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности дошкольников не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов в соответствии со спецификой дошкольного образования.
- Предполагает построение образовательного процесса на адекватных возрасту формах работы с детьми. Основной формой работы с дошкольниками и ведущим видом их деятельности является игра.
- Строится с учетом соблюдения преемственности между всеми возрастными дошкольными группами и между детским садом и начальной школой.
- Учет этнокультурной ситуации развития детей. Учитывает национальные ценности и традиции в образовании.

1.1.3 Возрастные и индивидуальные особенности контингента детей 2-3 лет

Вторая группа раннего возраста (от 2 до 3 лет)

На третьем году жизни дети становятся самостоятельнее.

Продолжают развиваться предметная деятельность, деловое сотрудничество ребенка и взрослого; совершенствуются восприятие, речь, начальные формы произвольного поведения,

игры, наглядно-действенное мышление, в конце года появляются основы наглядно-образного мышления.

Развитие предметной деятельности связано с усвоением культурных способов действия с различными предметами. Совершенствуются соотносящие и орудийные действия.

Умение выполнять орудийные действия развивает произвольность, преобразуя натуральные формы активности в культурные на основе предлагаемой взрослыми модели, которая выступает в качестве не только объекта для подражания, но и образца, регулирующего собственную активность ребенка.

В ходе совместной с взрослыми предметной деятельности продолжает развиваться понимание речи. Слово отделяется от ситуации и приобретает самостоятельное значение. Дети продолжают осваивать названия окружающих предметов, учатся выполнять словесные просьбы взрослых, ориентируясь в пределах ближайшего окружения.

Количество понимаемых слов значительно возрастает. Совершенствуется регуляция поведения в результате обращения взрослых к ребенку, который начинает понимать не только инструкцию, но и рассказ взрослых.

Интенсивно развивается активная речь детей. К трем годам они осваивают основные грамматические структуры, пытаются строить сложные и сложноподчиненные предложения, в разговоре с взрослым используют практически все части речи. Активный словарь достигает примерно 1500–2500 слов.

К концу третьего года жизни речь становится средством общения ребенка со сверстниками. В этом возрасте у детей формируются новые виды деятельности: игра, рисование, конструирование.

Игра носит процессуальный характер, главное в ней — действия, которые совершаются с игровыми предметами, приближенными к реальности.

В середине третьего года жизни широко используются действия с предметами-заместителями.

Появление собственно изобразительной деятельности обусловлено тем, что ребенок уже способен сформулировать намерение изобразить какой-либо предмет. Типичным является изображение человека в виде «головонога» — окружности и отходящих от нее линий.

На третьем году жизни совершенствуются зрительные и слуховые ориентировки, что позволяет детям безошибочно выполнять ряд заданий: осуществлять выбор из 2–3 предметов по форме, величине и цвету; различать мелодии; петь.

Совершенствуется слуховое восприятие, прежде всего фонематический слух. К трем годам дети воспринимают все звуки родного языка, но произносят их с большими искажениями.

Основной формой мышления является наглядно-действенная. Ее особенность заключается в том, что возникающие в жизни ребенка проблемные ситуации разрешаются путем реального действия с предметами.

К концу третьего года жизни у детей появляются зачатки наглядно-образного мышления. Ребенок в ходе предметно-игровой деятельности ставит перед собой цель, намечает план действия и т. п.

Для детей этого возраста характерна неосознанность мотивов, импульсивность и зависимость чувств и желаний от ситуации. Дети легко заражаются эмоциональным состоянием сверстников. Однако в этот период начинает складываться и произвольность поведения. Она обусловлена развитием орудийных действий и речи. У детей появляются чувства гордости и стыда, начинают формироваться элементы самосознания, связанные с идентификацией с именем и полом. Ранний возраст завершается кризисом трех лет. Ребенок осознает себя как отдельного человека, отличного от взрослого. У него формируется образ Я. Кризис часто сопровождается рядом отрицательных проявлений: негативизмом, упрямством, нарушением общения с взрослым и др. Кризис может продолжаться от нескольких месяцев до двух лет.

1.2. Планируемые результаты освоения Программы.

Специфика дошкольного детства (гибкость, пластичность развития ребенка, высокий разброс вариантов его развития, его непосредственность и произвольность) не позволяет требовать от ребенка дошкольного возраста достижения конкретных образовательных результатов

и обуславливает необходимость определения результатов освоения образовательной программы в виде целевых ориентиров.

Целевые ориентиры образования в младенческом и раннем возрасте

- Ребенок интересуется окружающими предметами и активно действует с ними; эмоционально вовлечен в действия с игрушками и другими предметами, стремится проявлять настойчивость в достижении результата своих действий.

- Использует специфические, культурно фиксированные предметные действия, знает назначение бытовых предметов (ложки, расчески, карандаша и пр.) и умеет пользоваться ими. Владеет простейшими навыками самообслуживания; стремится проявлять самостоятельность в бытовом и игровом поведении; проявляет навыки опрятности.

- Проявляет отрицательное отношение к грубости, жадности.

- Соблюдает правила элементарной вежливости (самостоятельно или по напоминанию говорит «спасибо», «здравствуйте», «до свидания», «спокойной ночи» (в семье, в группе)); имеет первичные представления об элементарных правилах поведения в детском саду, дома, на улице и старается соблюдать их.

- Владеет активной речью, включенной в общение; может обращаться с вопросами и просьбами, понимает речь взрослых; знает названия окружающих предметов и игрушек. Речь становится полноценным средством общения с другими детьми.

- Стремится к общению со взрослыми и активно подражает им в движениях и действиях; появляются игры, в которых ребенок воспроизводит действия взрослого. Эмоционально откликается на игру, предложенную взрослым, принимает игровую задачу.

- Проявляет интерес к сверстникам; наблюдает за их действиями и одражает им. Умеет играть рядом со сверстниками, не мешая им. Проявляет интерес к совместным играм небольшими группами.

- Проявляет интерес к окружающему миру природы, с интересом участвует в сезонных наблюдениях.

- Проявляет интерес к стихам, песням и сказкам, рассматриванию картинок, стремится двигаться под музыку; эмоционально откликается на различные произведения культуры и искусства.

- С пониманием следит за действиями героев кукольного театра; проявляет желание участвовать в театрализованных и сюжетно-ролевых играх.

- Проявляет интерес к продуктивной деятельности (рисование, лепка, конструирование, аппликация).

- У ребенка развита крупная моторика, он стремится осваивать различные виды движений (бег, лазанье, перешагивание и пр.). С интересом участвует в подвижных играх с простым содержанием, несложными движениями.

II Содержательный раздел

2.1 Описание образовательной деятельности в соответствии с направлениями развития ребенка

2.1.1 Социально-коммуникативное развитие

Социально-коммуникативное развитие направлено на:

- Усвоение норм и ценностей, принятых в обществе, включая моральные и нравственные ценности.
- Развитие общения и взаимодействия ребёнка со взрослыми и сверстниками.
- Становление самостоятельности, целенаправленности и саморегуляции собственных действий.
- Развитие социального и эмоционального интеллекта, эмоциональной отзывчивости, сопереживания.
- Формирование готовности к совместной деятельности.
- Формирование уважительного отношения и чувства принадлежности к своей семье и сообществу детей и взрослых в организации.
- Формирование позитивных установок к различным видам труда и творчества.
- Формирование основ безопасности в быту, социуме, природе.

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями
Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
<ul style="list-style-type: none"> • Игровая ситуация • Дидактическая игра • Театрализованная игра • Разговор с детьми • Чтение • Беседа после чтения • Рассматривание картин • Игра-драматизация • Показ настольного театра • Разучивание стихотворений 	<ul style="list-style-type: none"> • Ситуация общения в процессе режимных моментов • Дидактическая игра • Чтение • Беседа после чтения • Наблюдение • Труд • Игра на прогулке • Словесная игра • Разговор с детьми • Разучивание стихов, потешек • Поручения 	<ul style="list-style-type: none"> • Сюжетно-ролевая игра • Игровое общение • Игра-драматизация • Дидактическая игра • Подвижная игра с текстом • Хороводная игра с пением • Все виды самостоятельной детской деятельности, предполагающие общение со сверстниками. 	<ul style="list-style-type: none"> • Беседа. • Консультации. • Консультативные встречи по заявкам.

Социализация, развитие общения, нравственное воспитание

Формировать у детей опыт поведения в среде сверстников, воспитывать чувство симпатии к ним. Способствовать накоплению опыта доброжелательных взаимоотношений со сверстниками, воспитывать эмоциональную отзывчивость (обращать внимание детей на ребенка, проявившего заботу о товарище, поощрять умение пожалеть, посочувствовать).

Воспитывать отрицательное отношение к грубости, жадности; развивать умение играть не ссорясь, помогать друг другу и вместе радоваться успехам, красивым игрушкам и т. п.

Воспитывать элементарные навыки вежливого обращения: здороваться, прощаться, обращаться с просьбой спокойно, употребляя слова «спасибо» и «пожалуйста». Формировать умение спокойно вести себя в помещении и на улице: не шуметь, не бегать, выполнять просьбу взрослого.

Воспитывать внимательное отношение и любовь к родителям и близким людям. Приучать детей не перебивать говорящего взрослого, формировать умение подождать, если взрослый занят.

Ребенок в семье и сообществе

Образ Я. Формировать у детей элементарные представления о себе, об изменении своего социального статуса (взрослении) в связи с началом посещения детского сада; закреплять умение называть свое имя.

Формировать у каждого ребенка уверенность в том, что его, как и всех детей, любят, о нем заботятся; проявлять уважительное отношение к интересам ребенка, его нуждам, желаниям, возможностям.

Семья. Воспитывать внимательное отношение к родителям, близким людям. Поощрять умение называть имена членов своей семьи.

Детский сад. Развивать представления о положительных сторонах детского сада, его общности с домом (тепло, уют, любовь и др.) и 51 отличиях от домашней обстановки (больше друзей, игрушек, самостоятельности и т. д.).

Обращать внимание детей на то, в какой чистой, светлой комнате они играют, как много в ней ярких, красивых игрушек, как аккуратно заправлены кровати. На прогулке обращать внимание детей на красивые растения, оборудование участка, удобное для игр и отдыха. Развивать умение ориентироваться в помещении группы, на участке.

Самообслуживание, самостоятельность, трудовое воспитание

Воспитание культурно-гигиенических навыков. Формировать привычку (сначала под контролем взрослого, а затем самостоятельно) мыть руки по мере загрязнения и перед едой, насухо вытирать лицо и руки личным полотенцем. Учить с помощью взрослого приводить себя в порядок; пользоваться индивидуальными предметами (носовым платком, салфеткой, полотенцем, расческой, горшком). Формировать умение во время еды правильно держать ложку.

Самообслуживание. Учить детей одеваться и раздеваться в определенном порядке; при небольшой помощи взрослого снимать одежду, обувь (расстегивать пуговицы спереди, застёжки на липучках); в определенном порядке аккуратно складывать снятую одежду. Приучать к опрятности.

Общественно-полезный труд. Привлекать детей к выполнению простейших трудовых действий: совместно с взрослым и под его контролем расставлять хлебницы (без хлеба), салфетницы, раскладывать ложки и пр. Приучать поддерживать порядок в игровой комнате, по окончании игр расставлять игровой материал по местам.

Уважение к труду взрослых. Поощрять интерес детей к деятельности взрослых. Обращать внимание на то, что и как делает взрослый (как ухаживает за растениями (поливает) и животными (кормит); как дворник подметает двор, убирает снег; как столяр чинит беседку и т.д.), зачем он выполняет те или иные действия. Учить узнавать и называть некоторые трудовые действия (помощник воспитателя моет посуду, приносит еду, меняет полотенца).

Формирование основ безопасности.

Безопасное поведение в природе. Знакомить с элементарными правилами безопасного поведения в природе (не подходить к незнакомым животным, не гладить их, не дразнить; не рвать и не брать в рот растения и пр.).

Безопасность на дорогах. Формировать первичные представления о машинах, улице, дороге. Знакомить с некоторыми видами транспортных средств.

Безопасность собственной жизнедеятельности. Знакомить с предметным миром и правилами безопасного обращения с предметами. Знакомить с понятиями «можно — нельзя», «опасно». Формировать представления о правилах безопасного поведения в играх с песком и водой (воду не пить, песком не бросаться и т. д.).

2.1.2 Познавательное развитие

Познавательное развитие предполагает развитие интересов детей, любознательности и познавательной мотивации; формирование познавательных действий, становление сознания; развитие воображения и творческой активности; формирование первичных представлений о себе, других людях, объектах окружающего мира, о свойствах и отношениях объектов окружающего мира (форме, цвете, размере, материале, звучании, ритме, темпе, количестве, числе, части и целом, пространстве и времени, движении и покое, причинах и следствиях и др.), о малой родине и Отечестве, представлений о социокультурных ценностях нашего народа, об отечественных традициях и праздниках, о планете Земля как общем доме людей, об особенностях ее природы, многообразии стран и народов мира.

Задачи:

- Формирование элементарных математических представлений. Формирование элементарных математических представлений, первичных представлений об основных свойствах и отношениях объектов окружающего мира: форме, цвете, размере, количестве, числе, части и целом, пространстве и времени.
- Развитие познавательно-исследовательской деятельности. Развитие познавательных интересов детей, расширение опыта ориентировки в окружающем, сенсорное развитие, развитие любознательности и познавательной мотивации; формирование познавательных действий, становление сознания; развитие воображения и творческой активности; формирование первичных представлений об объектах окружающего мира, о свойствах и отношениях объектов окружающего мира (форме, цвете, размере, материале, звучании, ритме, темпе, причинах и следствиях и др.).
- Развитие восприятия, внимания, памяти, наблюдательности, способности анализировать, сравнивать, выделять характерные, существенные признаки предметов и явлений окружающего мира; умения устанавливать простейшие связи между предметами и явлениями, делать простейшие обобщения.
- Ознакомление с предметным окружением. Ознакомление с предметным миром (название, функция, назначение, свойства и качества предмета); восприятие предмета как творения человеческой мысли и результата труда.
- Формирование первичных представлений о многообразии предметного окружения; о том, что человек создает предметное окружение, изменяет и совершенствует его для себя и других людей, делая жизнь более удобной и комфортной. Развитие умения устанавливать причинно-следственные связи между миром предметов и природным миром.
- Ознакомление с социальным миром. Ознакомление с окружающим социальным миром, расширение кругозора детей, формирование целостной картины мира. Формирование первичных представлений о малой родине и Отечестве, представлений о социокультурных ценностях нашего народа, об отечественных традициях и праздниках. Формирование гражданской принадлежности; воспитание любви к Родине, гордости за ее достижения, патриотических чувств. Формирование элементарных представлений о планете Земля как общем доме людей, о многообразии стран и народов мира.
- Ознакомление с миром природы. Ознакомление с природой и природными явлениями. Развитие умения устанавливать причинно-следственные связи между природными явлениями. Формирование первичных представлений о природном многообразии планеты Земля. Формирование элементарных экологических представлений. Формирование понимания того, что человек — часть природы, что он должен беречь, охранять и защищать ее, что в природе все взаимосвязано, что жизнь человека на Земле во многом зависит от окружающей среды. Воспитание умения правильно вести себя в природе. Воспитание любви к природе, желания беречь ее.

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность воспитателя с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями

Формы организации детей			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Групповые Подгрупповые Индивидуальные	Индивидуальные подгрупповые	
<ul style="list-style-type: none"> • Сюжетно-ролевая игра • Рассматривание • Наблюдение • Чтение • Развивающая игра • Экскурсия • Интегративная деятельность • Рассказ • Беседа • Создание коллекций 	<ul style="list-style-type: none"> • Сюжетно-ролевая игра • Рассматривание • Наблюдение • Чтение • Развивающая игра • Конструирование • Рассказ • Беседа 	<ul style="list-style-type: none"> • Игры со строительным материалом • Дидактические игры • Настольно-печатные игры • Наблюдения • Сюжетная игра 	<ul style="list-style-type: none"> • Анкетирование. • Информац. листы. • Мастер-класс. • Ситуативное обучение. • Консультации. • Интерактивное взаимодействие через сайт ДОУ. • Беседа.

2.1.3 Речевое развитие

Речевое развитие включает:

- Владение речью как средством общения.
- Обогащение активного словаря.
- Развитие связной, грамматически правильной диалогической и монологической речи.
- Развитие речевого творчества.
- Развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха.
- Знакомство с книжной культурой, детской литературой, понимание на слух текстов различных жанров детской литературы.
- Формирование звуковой аналитико – синтетической активности как предпосылки обучения грамоте.

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями
Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
<ul style="list-style-type: none"> • Чтение • Обсуждение • Рассказ • Беседа • Пересказ • Разучивание стихотворений, потешек, чистоговорок • Игра • Инсценирование • Викторина • Моделирование 	<ul style="list-style-type: none"> • Игра (сюжетно-ролевая, театрализованная, режиссерская) • Беседа • Сочинение загадок • Использование различных видов театра • Словесная игра • Пальчиковая игра 	<ul style="list-style-type: none"> • Игра (дидактическая, сюжетно-ролевая, театрализованная) • Упражнения на развитие артикуляционного аппарата • Упражнения на развитие мелкой моторики рук • Упражнения на развитие дыхания • Рассматривание (серии картин, альбомов, сюжетных картин, иллюстраций). 	<ul style="list-style-type: none"> • Беседа. • Консультации.

2.1.4 Художественно-эстетическое развитие

Художественно-эстетическое развитие предполагает:

- Развитие предпосылок ценностно – смыслового восприятия и понимания произведений искусства (словесного, музыкального, изобразительного), мира природы.
- Становление эстетического отношения к окружающему миру.
- Формирование элементарных представлений о видах искусства.
- Восприятие музыки, художественной литературы, фольклора.
- Стимулирование сопереживания персонажам художественных произведений.
- Реализация самостоятельной творческой деятельности детей (изобразительной, конструктивно-модельной, музыкальной и др.).

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями
Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
<ul style="list-style-type: none"> • Игры (дидактические, строительные, сюжетно-ролевые) • Слушание музыки • Музыкально-дидакт. игра • Разучивание музыкальных игр и танцев • Совместное пение • Совместное и индивидуальное музыкальное исполнение • Музыкальное упражнение • Распевка 	<ul style="list-style-type: none"> • Наблюдение • Рассматривание эстетически привлекательных объектов природы • Игра • Игровое упражнение • Конструирование из песка • Рисование с применением различных техник 	<ul style="list-style-type: none"> • Игры (дидактические, строительные, сюжетно-ролевые, хороводные) • Рассматривание эстетически привлекательных объектов природы, быта, произведений искусства 	<ul style="list-style-type: none"> • Консультации для родителей. • Родительские собрания. • Индивидуальные беседы. • Создание наглядно-педагогической пропаганды для родителей (стенды, папки или ширмы-передвижки).

2.1.5 Физическое развитие

Физическое развитие включает приобретение опыта в следующих видах деятельности детей: двигательной, в том числе связанной с выполнением упражнений, направленных на развитие таких физических качеств, как координация и гибкость; способствующих правильному формированию опорно-двигательной системы организма, развитию равновесия, координации движения, крупной и мелкой моторики обеих рук, а также с правильным, не наносящим ущерба организму, выполнением основных движений (ходьба, бег, мягкие прыжки, повороты в обе стороны), формирование начальных представлений о некоторых видах спорта, овладение подвижными играми с правилами; становление целенаправленности и саморегуляции в двигательной сфере; становление ценностей здорового образа жизни, овладение его элементарными нормами и правилами (в питании, двигательном режиме, закаливании, при формировании полезных привычек и др.).

Содержание психолого-педагогической работы

Осуществляемая образовательная деятельность			
Образовательная деятельность	Совместная деятельность педагога с детьми	Самостоятельная деятельность детей	При взаимодействии с семьями

Формы работы			
Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые Групповые	Индивидуальные Подгрупповые	
<ul style="list-style-type: none"> • Игровая беседа с элементами движений • Корректирующая гимнастика • Выполнение основных видов движений • Подвижная игра • Контрольно-диагностическая деятельность 	<ul style="list-style-type: none"> • Игровая беседа с элементами движений • Утренняя гимнастика • Совместная деятельность взрослого и детей тематического характера • Игра разной подвижности • Прогулка • Спортивные и физкультурные досуги и праздники • Катание на санках и т.д. • Разные виды гимнастики 	<ul style="list-style-type: none"> • Во всех видах самостоятельной деятельности детей • Двигательная активность в течение дня • Подвижная игра • Самостоятельные игры и упражнения 	<ul style="list-style-type: none"> Консультации по запросам родителей. Домашние занятия родителей с детьми. Оформление информационных материалов.

2.2 Взаимодействие детского сада с семьей

Основные цели и задачи

Важнейшим условием обеспечения целостного развития личности ребенка является развитие конструктивного взаимодействия с семьей.

Ведущая цель — создание необходимых условий для формирования ответственных взаимоотношений с семьями воспитанников и развития компетентности родителей (способности разрешать разные типы социально-педагогических ситуаций, связанных с воспитанием ребенка); обеспечение права родителей на уважение и понимание, на участие в жизни детского сада.

Родителям и воспитателям необходимо преодолеть субординацию, монологизм в отношениях друг с другом, отказаться от привычки критиковать друг друга, научиться видеть друг в друге не средство решения своих проблем, а полноправных партнеров, сотрудников.

Основные задачи взаимодействия детского сада с семьей:

- изучение отношения педагогов и родителей к различным вопросам воспитания, обучения, развития детей, условий организации разнообразной деятельности в детском саду и семье;
- знакомство педагогов и родителей с лучшим опытом воспитания в детском саду и семье, а также с трудностями, возникающими в семейном и общественном воспитании дошкольников;
- информирование друг друга об актуальных задачах воспитания и обучения детей и о возможностях детского сада и семьи в решении данных задач;
- создание в детском саду условий для разнообразного по содержанию и формам сотрудничества, способствующего развитию конструктивного взаимодействия педагогов и родителей с детьми;
- привлечение семей воспитанников к участию в совместных с педагогами мероприятиях, организуемых в районе (городе, области);
- поощрение родителей за внимательное отношение к разнообразным стремлениям и потребностям ребенка, создание необходимых условий для их удовлетворения в семье.

Формы работы с родителями:

Родительские собрания:

№	Тема собрания	Содержание собрания	Сроки	Ответственные
1	1. «Давайте познакомимся». 2. «Работа ДОУ по обучению дошкольников государственным языком Республики Татарстан с использованием УМК».	1. Вступительный этап. 2. Выступление заведующего 3. Выступление мед.сестры. 4. Выступление воспитателя об адаптации (Мингулова А.Ш.). 5. «Использование УМК в	сентябрь	воспитатели группы, медсестра

	Цель: знакомство родителей между собой и с педагогами; создание эмоционально-положительного настроения на совместную работу, атмосферу взаимного доверия между родителями и воспитателями. Познакомить родителей с УМК.	образовательном процессе» (Сибгатуллина Р.М.) 6. Утверждение плана совместной работы на учебный год. 7. Выборы родительского комитета. 8. Подведение итогов собрания.		
2	«Сенсорное воспитание-фундамент умственного развития ребенка» Цель: обогащение родительских представлений об умственном развитии детей.	1. Вступительный этап. 2. Выступление воспитателя: «Содержание и методы сенсорного развития» 3. Анализ результатов обследования. 4. Мастер класс «Наши пальчики играли». (Мингулова А.Ш.) 5. Подведение итогов собрания.	декабрь	воспитатели группы
3	Итоговое родительское собрание «Вот и стали мы на год взрослее. Развитие речи детей». Цель: раскрытие значения речи во всестороннем развитии личности ребенка.	1. Вступительный этап. 2. Анализ речи детей группы. 3. Мастер класс: «Растем, играя» (Сибгатуллина Р.М.). 4. Творческий отчет - презентация об итогах и достижениях в образовательной работе за учебный год. 5. Вручение благодарственных писем и грамот. 6. Подведение итогов.	май	воспитатели группы

Выставка совместного творчества родителей и детей

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственный
1	«Самая смешная фотография»	ноябрь	воспитатели

Смотр - конкурс среди родителей и детей

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственный
1	«Мы любим театр» - театральные маски, костюмы по татарским народным сказкам (УМК)	февраль	воспитатели

Мастер - классы

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственные
1	«Наши пальчики играли»	декабрь (родительское собрание)	Мингулова А.Ш.
2	«Растем, играя»	Май (родительское собрание)	Сибгатуллина Р.М.

2.3. Перспективные планы по основным видам деятельности

2.3.1 Перспективный план работы по теме: «Профилактика дорожно-транспортного травматизма. Воспитание навыка безопасного поведения на улицах и дорогах»

№	Наименование мероприятия	Сроки	Ответственный
1	Сюжетно – развивающие игры: «Сигналы и движения. Передвижение в заданном направлении» (стр. 14). «Знакомство с автобусом» (стр. 10). Дидактическая игра «Красный и зеленый» (11)	октябрь	Сибгатуллина Р.М. Мингулова А.Ш.
2		декабрь	
3		февраль	

4	«Дошкольникам о правилах дорожного движения» Степанкова, Филенко. «Улицы нашего города» (стр.15). «Учебный план и программа обучения детей правилам безопасности поведения на дорогах».	апрель	
1 2 3 4	Консультации для родителей: «ПДД для родителей с детьми раннего возраста». «Правила перевозки детей в автомобиле». «Профилактика детского дорожно – транспортного травматизма в семье». «Вместе весело шагать по просторам». <i>Литература:</i> «Правила дорожного движения» Т.Г.Кобзева.	сентябрь ноябрь январь март	Сибгатуллина Р.М. Мингулова А.Ш.

2.3.2 Перспективный план по ОБЖ

№	Название	Сроки	Ответственный
1 2 3 4	Консультации для родителей: «Балаларыгызны имгәнүдән саклагыз» «Балаларыгызның тәртипсезлеге аркасында килеп чыккан имгәнүләр» «Зимние травмы» «Безопасность в вашем доме»	октябрь декабрь февраль апрель	Сибгатуллина Р.М. Мингулова А.Ш.
1 2 3 4	Занятия по ОБЖ: «Этләрдән сакланыгыз» (158) «Шырпы белән уйнама!» (76) «Кисә торган эйберләр турында» (149) «Пешә, сак бул» (125) <i>Лит-ра:</i> «Основы безопасного поведения дошкольников», О.В.Чермашенцева.	ноябрь январь март май	Сибгатуллина Р.М. Мингулова А.Ш.

2.3.3 Физкультурно-оздоровительная работа

№	Наименование мероприятия	Сроки
1 2 3 4 5 6 7 8 9	Физкультурный досуг: «Веселое путешествие» «В гости к мишке» «В гостях у клоуна» «Встреча со снеговиком» «Михаил Потапович в гостях у ребят» «Веселые старты» «Мой веселый звонкий мяч» «К нам пришел в гости Айболит» «Мы растем здоровыми»	сентябрь октябрь ноябрь декабрь январь февраль март апрель май
	День здоровья: <i>Цель:</i> создание условий для повышения двигательной активности, формирование основ здорового образа жизни, интереса к физкультурным занятиям. Активизация положительных эмоций. <i>Утро:</i> перед входом в группу <u>выложена полоса препятствия:</u> 1. дотянуться до игрушки, подвешенной в проеме двери; 2. перешагивание через кубики; 3. ходьба с приставным шагом по шнуру; 4. подлезание под дугу 5. ходьба.	октябрь январь март

	<p>Сюрпризный момент: появление кота Тимофея</p> <p><u>Закаливающее дыхание:</u></p> <p>«Поиграем с носиком»</p> <p><u>Психогимнастика «Спрячь свой пальчик» (игра с пальчиками)</u></p> <p>Цель: активизация положительных эмоций</p> <p><u>Утренняя гимнастика:</u></p> <p>«Путешествие в сказку к коту Тимофею»</p> <p><u>Подготовка к завтраку:</u></p> <p>инсценировка произведения «Девочка чумазая» (мытьё рук)</p> <p><u>Психологический этюд:</u></p> <p>«Котята» (имитируют движения кошки, котята умываются, трут ребром ладони, нос, лицо, затылок, руку об руку и т.д.)</p> <p><u>Прогулка</u></p> <p>«Мы ребята смелые, ловкие, умелые»</p> <p>Подвижные игры с котом Тимофеем</p> <p><u>Побудка</u></p> <p>«Веселые котята» (упражнения на кровати)</p> <p><u>Массаж рук, лица</u></p> <p><u>Дорожка здоровья</u> (в группе)</p> <p>Массажные коврики, кубики для перешагивания, обруч для подлезания и т.д., подвижная игра «Кот и мыши»</p> <p><u>Досуг:</u></p> <p>«Туп-туп-тубыбыз»</p> <p><u>II прогулка</u></p> <p>«Путешествие в лес с котом Тимофеем», подвижная игра «Поезд», подвижная игра «Бездомный заяц», игра «Зайнышка»</p>	
<p>1</p> <p>2</p>	<p><i>Спортивные праздники:</i></p> <p>«Приключение Светофорчика»</p> <p>«Мы умеем дружно жить»</p>	<p>ноябрь</p> <p>апрель</p>
	<p><i>Неделя здорового образа жизни. <u>Осенний период (Ноябрь)</u></i></p> <p><u>Понедельник</u></p> <p><u>«День чистюль»</u></p> <p>Цель:</p> <p>1. Формирование у них предпосылок нравственного поведения и культурно-гигиенических навыков; формирование умения играть и заниматься, гулять и принимать пищу, спать во время тихого часа, одеваться и умываться вместе с группой сверстников, рядом с товарищами, т.е. в коллективе. Развивать у детей чувство коллективизма.</p> <p>2. Воспитание культурно - гигиенических навыков – опрятности, аккуратности в быту, навыков культуры еды, как неотъемлемой части культуры поведения.</p> <p><u>Утро</u></p> <p>1. Чтение воспитателем произведение К. Чуковский “Юындыр” (Гөлбакча, 164 бит).</p> <p>Цель: учить осознавать тему, содержание; формировать положительное отношение к поэзии; воспитывать умение детей эмоционально откликаться на прочитанное.</p> <p>2. «Играем с Мойдодыром»</p> <p>3. Утренняя гимнастика .</p> <p>4. Потешка «Йомишак су, йөгерек су» Жәвад Тәржәманов.</p> <p>Цель: познакомить детей с произведением; рассказать о пользе чистоты; рассказать о вреде грязи; закрепить навыки личной гигиены.</p> <p>5. Учимся мыть руки: игровая ситуация «Как мыть руки?»</p> <p>Цель: Дать детям знания о необходимости мыть руки. Сформировать стойкую привычку правильно мыть руки, следить за внешним видом.</p> <p><u>1. Занятие. Познание</u></p> <p>Тема: «Эксперимент с водой»</p>	

Цель: Знакомство детей с окружающим миром (свойства воды, качества материалов, действия с водой и предметами). Воспитывать бережное отношение к воде.

2. Музыкальное занятие

Прогулка

1. *Наблюдение сезонными изменениями.*

Цель: формировать представления об осенних изменениях в природе.

2. *Подвижная игра «Солнышко и дождик».*

Цель: учить ориентироваться в пространстве, действовать по сигналу

3. *Дидактическая игра «Один - много» - учить различать количество предметов.*

3. *Труд. «Собираем листики, веточки в ведро»*

Цель: воспитывать желание трудиться вместе со взрослыми.

4. *Индивидуальная работа. Пальчиковая гимнастика «Бармак, бармак кая булдың?»*

2 половина дня

1. *Побудка «Потягивание»*

Вторник

«В сказку за здоровьем»

Цель: Укрепление здоровья детей, развитие двигательной и гигиенической культуры.

Обеспечение максимального двигательного режима в течение всего дня.

Утро

1. Утро радостных встреч игра. *Беседа «Путешествие в страну Здоровья»*

Цель: ознакомить ребят с гигиеническими правилами и способами ухода за кожей рук и зубами.

2. *Дид./ игра: «Одень куклу на прогулку»*

Цель: Учить детей различать и называть предметы одежды, дифференцировать одежду для мальчиков и девочек, узнавать её на картинках, последовательно одевать куклу.

3. *Закаливающая дыхательная гимнастика «Поиграем с носиком»*

Цель: закреплять умение правильно выполнять общеразвивающие упражнения; формировать доброжелательное отношение друг к другу, создать бодрое, весёлое настроение.

1. Организационный момент. «Найди и покажи носик». Дети удобно рассаживаются и показывают свой носик взрослому.

2. Основная часть. Игровые упражнения с носиком. «Помоги носику собраться на прогулку».

3. Заключительный этап. «Носик возвращается домой». Дети убирают платки и салфетки. Показывают взрослому, что их носик вернулся.

4. *Умывание прохладной водой кистей рук, лица (индивидуально).*

1. Занятие. Рисование

Тема: Раскраска персонажей из сказки Чуковского «Айболит»

Цель: развить творческое воображение, учить раскрашивать не выходя за линии.

2. Занятие. Физическая культура

Цель: создать благоприятные условия для физического развития и укрепления организма детей раннего возраста; развивать ловкость и внимание детей при выполнении упражнений.

Прогулка

1. *Наблюдение за дождём – закреплять представления об осенних изменениях в природе: часто идёт дождь, на улице сыро, пасмурно.*

2. *Подвижная игра «Кошки и мышки»*

Цель: упражнять в беге по сигналу, воспитывать внимательность.

3. *Дидактическая игра «Назови цвет» - учить различать основные цвета.*

4. *Труд. Собрать игрушки по окончании прогулки – воспитывать желание выполнять трудовые поручения.*

5. *Индивидуальная работа. Лазание по гимнастической скамейке.*

2 половина дня

Побудка.

1. *Лото «Овощи и фрукты»*

Цель: формировать знание о фруктах и овощах.

2. *Разучивание считалки: “Әлчи- бәлчи, әни күлмәк үлчи. Чәүкә чыпчык, син кал, мин чык!”.*

Цель: Упражнять в выразительном чтении считалки. Развивать речь.

3. *Просмотр мультфильма «Мешок яблок».*

Цель: Формирование представления о добре, о добрых поступках.

4. *Игры в спортивном уголке группы с использованием имеющего инвентаря.*

Работа с родителями

1. Консультация для родителей «Пальчиковые игры для малышек».

2. Рекомендации для пап по воспитанию детей младшего возраста.

Среда

«У нас в гостях витаминка»

Цель: формирование у детей, педагогов, родителей осознанного отношения к своему здоровью.

Обеспечение максимального двигательного режима в течение всего дня.

Утро

1. *Беседа о здоровой пище «Коровушка и её детушки»*

Цель: Познакомить с домашними животными (корова и телёнок), рассмотреть и сравнить игрушки по величине и называть их части, произносить звукоподражания, развивать речь.

2. *Прослушивание песен в записи «Песня о конфетах», «На лугу пасутся ко---», «Мармеладная сказка» и т.д.*

Цель: развитие музыкальности детей; формирование интереса к эстетической стороне окружающей действительности; развитие детской творчество.

3. *Оздоровительная гимнастика.*

1. Занятие. Лепка «Витаминки»

Цель: Знакомить детей с пластилином и его свойствами; научить отщипывать маленькие кусочки пластилина от большого куска; формировать интерес к работе с пластилином; развивать мелкую моторику.

2. Занятие. Физическая культура

Цель: Совершенствовать двигательные навыки детей через основные виды движений. Воспитывать умение играть дружно.

Прогулка

1. *Наблюдение за кошкой.*

2. *Игровое упражнение «Пройди и не сбей» (кегли).*

Цель: Развивать чувство равновесия, ловкость.

3. *Подвижная игра «Собери овощи и фрукты»*

4. *Сбор песка в песочницу.*

2 половина дня

1. *Побудка*

2. *Чтение сказки «Витаминка»*

3. *Приготовление с участием детей «Фруктовый шашлычок».*

4. *Рассматривание иллюстраций по произведениям К.Чуковского «Мойдодыр», А. Барто «Девочка чумазая».*

Работа с родителями

1. Консультация для родителей «О правильном питании».

2. Детско – родительское взаимодействие «Поиграй со мной».

Четверг

«Вместе с клоуном весь день»

Цель: Развитие основных физических качеств и двигательных способностей. Удовлетворение потребности в движении. Формирование умения выполнять правила игры, подчиняться их требованиям.

Утро

1. *Сюрпризный момент «В гости пришел клоун» (мягкая игрушка).*

2. *Пускание мыльных пузырей.*

Цель: развивать свое желание и фантазию.

3. *Подвижная игра «Доползи до клоуна».*

Цель: формировать у ребенка навык ползания.

1. Занятие. Познание

Тема: «Правила личной гигиены»

2. *Музыкальное занятие с клоуном* (прослушивание детских песен, выполнение танцевальных движений).

Прогулка

1. *Игры с ветрячками и султанчиками.*

Цель: формировать исследовательской и познавательной интерес в ходе экспериментировании с воздухом.

2. *Подвижная игра «Цветные автомобили».*

Цель: приучать слушать текст и выполнять движения в соответствии с содержанием.

3. *Трудовое поручение «Подмети дорожку».*

Цель: учить выполнять простейшие поручения.

5. *Индивидуальная работа.* Упражнять в лазании по гимнастической стенке.

2 половина дня

1. *Побудка*

2. *Физкультурное развлечение «В гостях у клоуна».*

3. *Игра – конструирование: «Больница для зверят»*

Цель: Учить детей различать и называть строительные детали: куб, кирпичик, пластина. Учить создавать постройки методом накладывания деталей одна на другую.

Работа с родителями

1. Информация для родителей «Семейный кодекс о здоровье».

2. Детско – родительское взаимодействие «Поиграй со мной».

Пятница

«День здоровья»

Цель: Формирование представлений о возможностях своего тела, о необходимости сохранения здоровья. Содействие формированию гармоничного телосложения, правильной осанки, стопы, носового дыхания.

Утро

1. *Беседа «Правила здоровья»*

Цель: Дать понятие о здоровом образе жизни.

Закрепить понятие о том, что жизнь и здоровье - главные ценности, которыми обладает человек.

2. *Под. игра «Солнечные лучики».*

Цель: развивать чувство ритма, слуховое восприятие и внимательность, закреплять умение двигаться в соответствии с темпом и характером музыки. (В центре плоскостное солнышко, от которого идут 12 лучиков. Под музыку дети идут по кругу. При остановке музыки встают у лучей. Кому не достанется. Тот выбывает. Лучи по одному убираем).

3. *Мимическая гимнастика* (показ воспитателя – дети повторяют)

Мы умеем улыбаться, мы умеем хмуриться.

Мы умеем удивляться, мы умеем жмуриться.

Давайте всех грустных человечков соберем в синюю коробку, а веселых – в желтую.

(Человечки разложены на полу. Под музыку дети собирают их в коробки.)

- Может быть, мы грустных человечков унесем из группы, чтобы у нас всегда было хорошее настроение? А веселых человечков я подарю вам.

4. *Утренняя гимнастика.*

1. Занятие. Познание

Экскурсия в медицинский кабинет.

Цель: Вызвать у детей уважение к людям разных профессий и к труду мед. работника; развивать внимание, знакомство с новой обстановкой, развивать познавательный интерес; расширять знания детей о работе мед.сестры.

2. Занятие. Физическая культура

Прогулка

1. Наблюдение за водой.

Цель: расширить представления о воде. Свойства воды: льется, может быть холодной или теплой, в воде могут плавать игрушки.

2. Подвижные игры. «Самолеты».

Цель: Упражнять детей в умении бегать, не наталкиваясь друг на друга, выполнять движения по сигналу.

3. Самостоятельные игры.

Цель: Предложить нарисовать палочкой на песке. Игры с выносным материалом.

4. Уборка игрушек с участка.

2 половина дня

Побудка

1. Рассматривание альбома: «Наш режим дня»

Цель: сформировать эмоционально - положительное отношение к выполнению режима дня.

2. Совместная игра «Түбэтэй»

Цель: активизировать познавательную и речевую деятельность.

Дети образуют круг, под музыку передают түбэтэй по кругу. Музыка останавливается, у кого в руках оказался түбэтэй, отвечает на вопрос: «Как я помогаю маме?».

4. Игра-эстафета «Помой посуду» (По сигналу ребенок берет в руки 1 чашку и 1 блюдце и идет к тазу. Подойдя к тазу, имитирует мытье посуды, поочередно отдавая чистые предметы воспитателю, которая поочередно ставит на разнос).

Работа с родителями

1. Консультация для родителей «Укрепление здоровья дошкольников».

2. Беседа с родителями «Режим дня и его значение для здоровья ребенка».

Весенний период

Понедельник

«Правила личной гигиены»

Цель – охрана здоровья детей и формирования основы культуры здоровья через решение следующих задач:

- сохранение и укрепление физического и психического здоровья детей;
- воспитание культурно-гигиенических навыков
- формирование начальных представлений о здоровом образе жизни.

Утро

1. Психогимнастика «Воздушные шарик»

Цель: Снять напряжение, успокоить детей.

2. Беседа о проведении в группе Дня здоровья. «Если хочешь быть здоров»

Цели: расширять знания детей о здоровом образе жизни, познакомить с признаками здорового и закаленного человека, воспитывать желание закаляться.

3. Утренняя гимнастика.

4. Подвижная игра «Догони мяч» Цель: Совершенствовать бег в разном направлении; вызывать оживление, радость у ребенка; поощрять самостоятельность. (Взрослый бросает мяч и говорит: «Раз, два, три, беги!») Ребенок должен побежать только после слова «беги» и догнать мяч. Взрослый бросает мяч в разных направлениях).

1. Занятие. Познание

Тема. «Правила личной гигиены»

Цель: Закрепить последовательность действий при умывании и знаний о назначении предметов туалета; воспитывать желание быть чистым и аккуратным; развивать диалогическую речь, учить доброжелательному общению друг с другом и со взрослыми.

2. Физкультурное занятие - с валиологической направленностью «Чем мы слышим».

Прогулка

1. Наблюдения.

Цель: воспитывать интерес к природным явлениям.

2. Подвижная игра «У медведя во бору».

Цель: развитие у детей скорости реакции на словесный сигнал, развитие внимания; упражнять детей в беге.

3. Ходьба по оздоровительной тропе.

2 половина дня

1. Слушание песни из м/ф «Маша и медведь», «Если утром дети умываются».

2. Дидактическая игра «Волшебный мешочек».

Цель: закреплять умение детей называть предметы личной гигиены; развивать зрительную память, внимание.

Материал: волшебный мешочек, предметы личной гигиены (зубная щетка, расческа, мыло, мочалка, полотенца...).

3. Игровая ситуация «Девочка чумазя».

4. Индивидуальная работа с детьми метание (мешочков с песком) в горизонтальную цель (обруч).

Цель: развивать меткость, глазомер, двигательную активность.

Работа с родителями

1. Консультации для родителей «Энциклопедия здоровья».

2. Посоветовать родителям дать ребенку поручения по дому - собрать игрушки, объясняя тем самым правило «Чистота-залог здоровья!»

Вторник

«Спорт и здоровье»

Цель: Создание бодрого радостного настроения. Вызвать интерес к совместным играм, воспитание доброжелательных отношений детей друг другу.

Утро

1. Загадки о спорте – закреплять значение детей, развивать память.

2. Рассматривание картины о спорте.

Цель: Учить рассматривать и понимать содержание картины. Отвечать на вопросы воспитателя.

2. Соревновательные упражнения «Кто быстрее», «Добеги до флажка».

3. Дидактическая игра «Назови вид спорта»

4. Утренняя гимнастика.

Занятие. Физическая культура

Физкультурное развлечение: «Мы растем здоровыми»

Прогулка

1. Наблюдение за сезонными изменениями.

Цель: учить детей внимательному отношению к окружающему миру.

2. Под.игра «Мой весёлый звонкий мяч», «Автомобили и воробушки».

Цель: приучать детей бегать в разных направлениях, не наталкиваясь друг на друга, начинать движение и менять его по сигналу воспитателя, находить своё место.

4. Индивидуальная работа с детьми по физическому развитию: «Делай вот так», «Кенгуру», «Мишка», «Зайчик».

2 половина дня

1. Беседа: «Значение занятий физкультурой и спортом для сохранения здоровья».

Цель: Закреплять, уточнять и пополнять знания о значении физкультуры и спорта; укреплять потребность в занятиях физкультурой; вызвать уважение к людям, занимающимся физкультурой.

2. Игры – эстафеты:

1. Эстафета «Кто быстрее передаст мяч». Дети, сидя в две шеренги, катают мяч друг другу.

2. «Перебрось, поймай, упасть не давай!». Дети сидят в две шеренги друг против друга и перебрасывают мячи от одной команды к другой.

3. «Мыльные пузыри». Воспитатель пускает мыльные пузыри и предлагает детям поймать их.

4. «Король ветров»

Цель игры: тренировка навыка правильного носового дыхания.

Необходимый материал: вертушка или шарик

Дети дуют на вертушку или на подвешенные воздушные шарик. Педагог показывает, как правильно дуть: воздух вдыхается через нос и выдыхается через рот.

Работа с родителями

1. Выучить загадки с детьми о спорте.
2. Ширма «Растим здорового ребенка».

Среда

«Заботимся о своем здоровье»

Цель: Воспитание бережного отношения к своему здоровью.

Задачи: расширить знания детей о профессии врача о том, как он помогает людям быть здоровым; формировать желание вести здоровый образ жизни; закрепить элементарные представления детей о том, как нужно заботиться о своем здоровье.

Утро

1. Чтение К. Чуковский «Айболит» и беседа.
2. Дидактическая игра «Кому, что нужно».
3. Утренняя гимнастика.

1. Занятие. Познание

Тема: Рассмотрение картины «На приеме у врача»

Цель: расширить знания детей о профессии врача, о том, как помогает людям быть здоровыми. Формировать желание ввести здоровый образ жизни.

2. Физкультурное занятие «Быстрые ноги – ловкие руки»

Прогулка

1. Наблюдение за сезонными изменениями.

Цель: воспитывать интерес к природным явлениям.

2. Подвижные игры пожеланию детей.

Цель: учить детей ходить и бегать в рассыпную, не наталкиваясь друг на друга, приучать их действовать по сигналу воспитателя.

3. Индивидуальная работа по прыжкам.
4. Труд.
5. После обеда полоскание рта кипяченой водой.

2. Закаливание по тропинке Здоровье.

2 половина дня

1. Побудка «Ветерок»
2. Экскурсия в мед. кабинет.

Цели: Формировать представления о труде взрослых и воспитывать уважительное отношение к нему; учить отвечать на вопросы, называть предметы и их назначение, обогащать словарный запас; развивать наблюдательность, внимание.

2. Просмотр мультфильма «Доктор Айболит» Цель: Обогащать знание детей об окружающем. Познакомить детей с профессией ветеринар.

3. Сюжетно – ролевая игра «Поликлиника».

Цель: Учить распределять роли, изображать черты присущие данному герою игры. Учить обыгрывать сюжет, используя воображение и полученные знания. Расширять и совершенствовать словарь детей. Играть дружно.

Работа с родителями

1. Практические советы для родителей «О здоровый образ жизни».
2. Посоветовать родителям дать ребенку поручения по дому - собрать игрушки, объясняя тем самым правило «Чистота-залог здоровья!»

Четверг

«Кладовая витаминов»

Цель: Познакомить детей с плодами фруктовых деревьев. Закрепить знание о том, что фрукты растут в саду. Учить выделять характерные признаки фруктов. Воспитывать благодарное чувство к природе. Обогащать представление детей об овощах, учить различать овощи на ощупь, по вкусу, познакомить с обобщающим понятием овощи, развивать зрительную память,

зрительное внимание.

Утро

1. *Рассматривание картин об овощах и фруктах и беседа.*

Цель: Познакомить детей с плодами фруктовых деревьев.

3. *Дидактическая игра «Узнай по вкусу».*

Цель: учить различать овощи и фрукты по вкусу.

3. *Игровая упражнение «У кого какая улыбка и поделись улыбкою своей»*

4. *Утренняя гимнастика.*

1. **Музыкальное занятие (интегрированное «Музыка здоровья».**

2. **Занятие. Познание**

Тема: Таблетки растут на грядке.

Цель: Дать знания об овощах, познакомить с понятием *витамины*, вырабатывать заботливое отношение близким и желание им помочь.

Прогулка

1. *Наблюдение за природой.*

Цель: научить наблюдать за изменениями вокруг нас.

2. *Подвижная игра «Солнышко и дождик»* Цель: учить быстро выполнять действия по сигналу воспитателя.

3. *Дыхательное упражнение «Сдуй листочек или полотенце».*

4. *Труд в природе.*

Цель: привлекать детей к совместным действиям по уходу за объектами природы. привлекать малышей к выполнению разовых элементарных поручений

5. После обеда полоскание полости рта кипяченной водой.

Ходьба по полу босиком и по ребристой доске.

2 половина дня

1. Побудка «Ветерок»

2. П/и «Казлар- аккошлар»— развивать быстроту реакции, ориентировку на площадке для игры.

3. М п/и «Куянкай» - воспитывать дружеские взаимоотношения.

4. Игры со спортивным инвентарем: обручами, кеглями, мячами.

Работа с родителями

1. Консультация «Источники витаминов».

2. Посоветовать родителям, играть с детьми в игру «Что растет, на грядке и в саду».

Пятница

«Солнце, воздух и вода наши лучшие друзья»

Цель: расширить представления детей о неживой природе: солнце, воздух и воде; - познакомить со свойствами воздуха и их ролью в жизни человека- воспитывать у дошкольников потребность здоровом образе жизни.

Утро

1. *Беседы: «О вреде и пользе солнца, воды, и воздуха»*

2. *Под.игра «Солнечные лучики».*

Цель совершенствовать беговой способности.

3. *Пальчиковая гимнастика «Пальчики здороваются»*

4. *Игра- забава с водой «Дождик».*

Цель: повышать двигательную активность детей, учить уворачиваться.

Занятие. Лепка «Витамины для куклы»

Цель: Продолжать учить детей скатывать из пластилина шарики небольшого размера; формировать интерес к работе с пластилином; развивать мелкую моторику.

Прогулка

1. **Физкультурное занятие (на прогулке)**

2. **Наблюдение за погодой.**

Цель: продолжить знакомство с различными природными явлениями; научить отличать состояния неба (ясно, облачно, пасмурно, облака, тучи).

3. *Татарские народные игры «Качышлы» , «Куышлы».*

<p>Цель: Воспитывать быстроту и ловкость.</p> <p>2 половина дня</p> <p>1. Игра «Ветерок»</p> <p>2. <i>Ходьба по тропинке Здоровья.</i></p> <p>3. <i>Дид. игра «Части тела»</i></p> <p>Цель: закрепление знаний о частях тела, умение ориентироваться в пространстве тела.</p> <p>4. <i>Экспериментирование с водой, песком.</i></p> <p>«Волшебная вода» - игры-развлечения с водой.</p> <p>Работа с родителями</p> <p>1. Консультация: «О методах закаливания».</p> <p>2. Детско – родительское взаимодействие «Поиграй со мной».</p>

2.3.4. Традиционные праздники, развлечения

№	Название	Сроки	Ответственный
1	«Курочка ряба» (фланелеграф)	сентябрь	Сибгатуллина Р.М. Мингулова А.Ш.
2	«Мои любимые игрушки»	октябрь	
3	«Мой детский сад» (стр. 51)	ноябрь	
4	«Колобок» (кукольный театр)	декабрь	
5	Праздник «Новый год»	декабрь	
6	«Репка» (настольный театр)	январь	
7	«Мы ловкие, умелые!» (59)	февраль	
8	«Теремок» (настольный театр)	март	
9	«В гости к зайке» (55)	апрель	
10	«В гости к Хозяюшке»	май	

2.4 Календарно – тематическое планирование по образовательным областям

2.4.1 Матур эдәбият белән таныштыру

Туган телдә сөйләшәргә өйрәтү гаиләдә башлана һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә дәвам итә. Мәктәпкәчә учреждениеләр, мәгариф системасының беренче баскычы буларак, нәниләрне туган телгә өйрәтүдә башлангыч роль уйный.

Беренче кече яшьтәге төркем балаларының сөйләм эшчәнлеген оештыру системасы мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сөйләм эшчәнлеген оештыру системасынан аерыла. Балаларны туган телгә өйрәтү һәм сөйләм үстерү әйләнә-тирә белән таныштыру процессында бара. Шушы үзенчәлекләрен исәпкә алып, кече яшьтәге балаларның сөйләм үстерү эшчәнлеген оештырганда, әйләнә-тирә предметларны һәм күренешләрен танып белүдә нәрсә чыганак булып торыуы игътибар үзегенә алына.

I. Табигый шартларда табигать һәм социаль тирәлек белән турыдан-туры таныштыру

1. Табигатьне (күренешләрен һәм объектларны) күзәтү.
2. Предметлы дәнъя белән таныштыру: предметлар һәм кораллар (исеме, сыйфаты, үзлекләре, эш-хәрәкәтләре).
3. Социаль күренешләр (үзе, якин кешеләр, өлкәннәр хезмәте турында күзаллаулар) белән таныштыру.

II. Образлы уенчыклар аша тирә-юнь белән таныштыру

1. Уенчыклар карау.
2. «Тылсымлы» капчык», «Бу өйдә кем (нәрсә) яши?» дидактик уеннары, курчак белән дидактик уеннар.
3. Уеннар, күнел ачулар, уен-көлкеләр.
4. Йомыш кушулар (индивидуаль һәм кечерәк төркемнәргә бүлөп).

III. Рәсем сәнгате аша әйләнә-тирә белән таныштыру

1. Өстэлгә куела торган кечкенә рәсемнәрне, китаптагы иллюстрацияләрне, стенадагы картиналарны карау.

2. «Жанлы» кечкенә картиналар белән эшчәнлек.

IV. Нәфис сүз аша әйләнә-тирә белән таныштыру

1. Халык авыз ижаты һәм матур әдәбият әсәрләре уку.

2. Тәрбияче белән бергә кыска әкиятләрнең эчтәлеген сөйләү.

V. Күрсәтмәлектән башка, тирә-юнь белән таныштыру һәм сөйләм үстерү

1. Күрсәтмәлектән башка һәм ситуациядән тыш, тәрбияченең сөйләве.

2. Балалар белән әңгәмәләр һәм сөйләшүләр.

Эшчәнлек төрләрндә сөйләм үсешенең сүзлек эше, сөйләмнең грамматик төзелеше өстендә эш, аваз культурасы тәрбияләү, бәйләнешле сөйләм үстерү, матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру бурычлары хәл ителә.

Матур әдәбият, халык ижаты, күрсәтмәлек, предметлар белән уен хәрәкәтләре, кошларның, жәнлекләрнең образларын имитацияләү — болар барысы да нәниләрне туган телгә өйрәтүдә, аларның сөйләмен үстерүдә зур әһәмияткә ия.

Матур әдәбият белән таныштыру

Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина. Казан. Татарстан китап нәшрияты. 2012

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	Такмак уку “Үчтеки, үчтеки”	1. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну уяту, шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Нәфис сүзгә мөхәббәт тәрбияләү.	142 бит
2	Шигърь уку: Ә. Бикчәнтәева “Туп-туп- тубыбыз”	1. Балаларга шигърьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, таныш предметларны танып һәм атый белергә, шигърьнең авыр әйтелешле аерым сүзләрен дөрес әйтергә өйрәтү, төсләрне ныгыту. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	143 бит
3	Шигърь уку: С.Сөләйманова “Ике”	1. Балаларда шигъри әсәр белән кызыксыну уяту, аның эчтәлеген аңларга өйрәтү, баланың үзе турында күзаллавын формалаштыруны дөвам итү; кул, аяк, колак, күз сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	144 бит
4	Эндәш уку: “Хайваннарны чакыру”	1. Эндәшнең эчтәлеген аңлату, текстның эчтәлегеннән чыгып, аваз ияртемнәрен, ымлыкларны дөрес әйтүләренә, тәрбияче сорауларына дөрес җавап бирүләренә ирешү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Хайваннарны ярату хисе тәрбияләү.	145 бит
ОКТАБРЬ			
1	Шигърь уку: Д. Гарифуллин. “Иә, алар кемнәр икән?”	1. Шигъри әсәрне аңлап кабул итәргә өйрәтүне дөвам итү; бак-бак, мә-ә, мә-ә, кар-р, кар-р аваз ияртемнәрен кабатлату; балаларны шигърьдә бирелгән диалогка җәлеп итү, сүзлекне активлаштыру. 2. Игътибарын, күзәтүчәнлеген, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Кошларга, хайваннарга карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	146 бит
2	Шигърь уку: Б. Рәхмәт.	1. Текстка туры китереп, хәрәкәتلәр ясарга өйрәтү; [йу] аваз кушылмасын дөрес итеп әйтергә күнектерү, сүз байлыгын	147 бит

	“Су”	үстөрү һәм активлаштыру. 2. Кабул итү сэләтен, игътибарны, кызыксынучанлыкны үстөрү. 3. Гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	
3	Шигърь уку: Г. Тукай. “Гали белән кәжә”	1. Шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, «Мин — дөнъяның бер кешесе» дигән күзаллау булдыру; кәжә, чирәм, сакал сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру, хәрәкәтләр өйрәтүне дәвам итү. 2. Кабул итү сэләтен, игътибарны, уңай эмоцияләрне үстөрү. 3. Балаларда бер-берсенә һәм хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	148 бит
4	Шигърь уку: З. Туфайлова. “Ул зу-у-у-ур үскән”	1. Шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү һәм хезмәтнең нәтижәсен күрә белергә өйрәтү; утырткан, сипкән, үскән кебек эш-хәрәкәтне белдерә торган фигыльләр хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, диалогик сөйләм күнекмәсе формалаштыру. 2. Балаларның эмоциональлеген үстөрү; 3. Гөлләргә карата сакчыл караш, матурлыкка соклану тәрбияләү.	150 бит
НОЯБРЬ			
1	Бишек жырын жырлау: “Песи-нечкәбил”	1. Шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бишек жыры текстына туры китереп, хәрәкәтләр башкарырга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстөрү. 3. Фольклор эсәрләре белән кызыксыну тәрбияләү.	151 бит
2	Шигърь уку: М. Жәлил. “Маэмай”	1. Шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бармак театры элементларын өйрәтүне дәвам итү, сүз байлыгын арттыру. 2. Кабул итү, хәтердә калдыру сэләтен үстөрү. 3. Йорт хайваннарына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	151 бит
3	Шигърь уку: М. Жәлил. “Әтәч”	1. Күрсәтмәлелек кулланмыйча, әдәби эсәрне тыңлау һәм кабул итү күнекмәләре формалаштыру; тавышлары буенча йорт кошларын танырга һәм исемнәрен атарга өйрәтү; [к] һәм [к] авазларының әйтелешен ныгыту. 2. Кабул итү сэләтен, игътибарны, тыңлау осталыгын үстөрү. 3. Йорт кошларына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	152 бит
4	Шигърь уку: Ж. Тәржеманов. “Маэмай”	1. Шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, аерым сүзләренә һәм зур булмаган фразаларны истә калдырырга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстөрү. 3. Эткә карата миһербанлылык тәрбияләү.	153 бит
ДЕКАБРЬ			
1	Шигърь уку: Ә. Бикчәнтәева “Беренче адым”	1. Балаларга шигърьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, авыр әйтелешле кайбер сүзләренә дәрәс әйтергә өйрәтү. 2. Сорауларга җавап бирү күнекмәсен үстөрү. 3. Күмәк эшчәнлек күнекмәсе тәрбияләү.	154 бит
2	Эндәш уку. “Карга әйтә”	1. Шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, балаларның кошлар турында белемнәрен арттыру һәм ныгыту, аларның тышкы кыяфәтенә игътибар итү, сүз байлыгын арттыру; [к] һәм [к] авазларының дәрәс әйтелешенә ирешү. 2. Балаларның игътибарын үстөрү. 3. Кошлар белән кызыксыну уяту.	156 бит
3	Шигърь уку:	1. Шигъри эсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, эсәр аша	157 бит

	Ә. Ерикәй. “Беренче кар”	табигать дөнъясына жәлеп итү, кышкы табигать турында мәгълүмат бирү; йомшак, ап-ак сыйфатлары хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру. 2. Катлаулы сорауларга жавап бирү осталыкларын, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Табигатькә мэхәббәт уяту.	
4	Әкият сөйләү. Ж.Тәржеманов. “Йокы бабай”	1. Әкиятнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Сорауларга дәрәс жавап бирү омтылышы уяту.	158 бит
ЯНВАРЬ			
1	Хикәя уку. С. Летова. “Кар бабай”	1. Күләме буенча зур булмаган әдәби әсәрне (хикәяне) күрсәтмәлелек кулланмыйча тыңлау һәм кабул итү, сорауларга аңлаешлы итеп жавап бирү осталыгын үстерүне дәвам итү, балаларның әңгәмә вакытында жинел һәм иркен аралашуларына ирешү, сүз байлыгын арттыру. 2. Игътибарны, бергәләп тыңлау күнекмәсен үстерү. 3. Сүз сәнгате белән кызыксыну тәрбияләү.	159 бит
2	Шигърь уку: Ш. Маннур. “Яратам”	1. Шигърьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү; [ә] авазын дәрәс әйтергә күнектерү. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Әти-әниләргә, туганнарга мэхәббәт тәрбияләү.	160 бит
3	Уен. “Кәккүк-чүпчүк”	1. [ч] һәм [к], [к] авазларын дәрәс һәм ачык итеп әйтергә өйрәтү, сүзлекне активлаштыру. 2. Балаларның эмоциональлеген үстерү. 3. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	161 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	Шигърь уку: Г. Таһирова. “Йокла, курчак”	1. Шигърьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү, шигърьне [ә], [ү] авазларын дәрәс әйтергә күнектерү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Курчакка карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	162 бит
2	Шигърь уку: Ә.Кари “Тавык”	1. Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итү, фланелеграфта шигърь эчтәлегенә туры килгән рәсемнәр яки уенчыклар күрсәтү, кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү. 3. Әбиләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	163 бит
3	Шигърь уку: Э.Шәрифүллина. “Иң матур әни”	1. Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итү, кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү. 3. Әниләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбияләү.	165 бит
4	Рус халык әкиятен уку: “Йомры икмәк”	1. Балаларны «Йомры Икмәк» әкиятә белән таныштыру, әкиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, шар әвәләү күнекмәсен ныгыту, сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Әкиятләр белән кызыксындыру.	166 бит
МАРТ			
1	Рус халык әкиятен уку:	1. Балаларны яңа әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап кабул итүләренә ирешү.	169 бит

	“Теремкэй”	2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Халык ижаты белән кызыксыну тәрбияләү.	
2	Рус халык әкиятен сәхнэләштерү: “Теремкэй”	1. Әкият белән таныштыруны дәвам итү, сәхнэләштерү эшчәнлегенә жәлеп итү, уен барышында фразаларны дәрәс әйтү осталыгын үстерү; 2. Балаларның хәтерен, активлыгын үстерү. 3. Әкиятләр белән кызыксыну тәрбияләү.	169 бит
3	Шигъри уку: Ш. Галиев. “Яз”	1. Балаларның шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, язгы табигать турында мәгълүмат бирү, [т] авазын, тып аваз ияртемен дәрәс әйтергә күнектәрү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, кызыксынучанлыгын үстерү. 3. Язгы табигать күренешләре белән соклану хисе тәрбияләү.	170 бит
4	Такмак уку “Тор-тор, тургай”	1. Балаларны яна әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап кабул итүләренә ирешү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Халык ижаты белән кызыксыну тәрбияләү.	171 бит
АПРЕЛЬ			
1	Әндәш уку: “Тук-тук, тукран...”	1. Шигъри текстны тыңлау осталыгы формалаштыру, кошлар белән таныштыруны дәвам итү, аваз ияртемнәрен кабатлату; [т], [к] һәм [к] авазлары кергән сүзләренә дәрәс әйтергә өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Кошларга карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	172 бит
2	Әндәш уку: “Кояш, чык, чык.”	1. Балаларга әндәшнәң эчтәлеген аңларга, сюжетны истә калдырырга ярдәм итү. 2. Балаларның тыңлы и белү осталыгын, уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Күмәк эшчәнлек белән кызыксындыру.	173 бит
3	Әкият уку: Р. Батулла. “Нурбәк”	1. Әкиятне игътибар белән тыңларга өйрәтүне дәвам итү; [а], [у], [ә] сузык авазларын дәрәс әйтергә күнектәрү, уенчыкларда әкият персонажларын танырга һәм атарга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Әкият геройлары белән кызыксыну тәрбияләү.	174 бит
4	Хикәя уку: К. Ушинский. “Казлар”	1. Казларны һәм үрдәкләрне аера белергә өйрәтү, хикәяне күрсәтмәлелек кулланмыйча, аңлап кабул итүләренә ирешү, күплек һәм берлек сандагы исемнәренә аерырга һәм дәрәс кулланырга күнектәрү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбиячәнәң күрсәтмәләрен үти алу осталыгын үстерү. 3. Йорт кошлары белән кызыксындыру.	175 бит
МАЙ			
1	Шигъри уку: Ә. Кари. “Чебиләр”	1. Күрсәтмәлелек кулланмыйча, шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, [ч] авазын дәрәс әйтергә күнектәрү. 2. Балаларның уңай эмоцияләрен үстерү. 3. Йорт кошларына карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	176 бит
2	Шигъри уку: С. Сөләйманова. “Кызыл әтәч”	1. Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, гади сорауларга жавап бирү теләге уяту, аваз ияртемнәрен өйрәтүне дәвам итү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстерү. 3. Йорт кошларына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.	177 бит

3	Шигырь ятлау: Д. Гарифуллин. “Мыраубикэ”	1. Шигырь ярдәмендә пәси белән таныштыруны дәвам итү, пәси турында мәгълүматларны ныгыту һәм киңәйтү; мыр-мыр, гыр-гыр аваз ияртемнәрен өйрәтү. 2. Сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Пәсиләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	178 бит
4	Такмакларны кабатлау.	1. Такмакларны кабатлау. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү. 3. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	

2.4.2 Сөйләм телен үстерү

Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина. Казан. Татарстан китап нәшрияты. 2012

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	Кем нәрсә эшли?	1. Балаларның сөйләмен үстерергә ярдәм итү, рәсемнәр карарга, анда сурәтләнгән предметларны һәм аларның сыйфатларын атарга, рәсемдә сурәтләнгән уенчыкны, предметны өстәлдә табып, исемен, гамәлен атый белергә өйрәтү. 2. Игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.	96 бит
2	Предметларның төсләрен тану һәм атау. “Паровоз” дидактик күнегүе	1. Төсләренә белдерә торган сыйфатлар хисабына балаларның сөйләмен баету (кызыл, яшел, сары), [ү] авазының дәрәс әйтелешенә ирешү. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, төсләренә тану һәм атау осталыгын үстерү. 3. Эшчәнлеккә карата кызыксыну, күмәк эшчәнлек белән шөгылә ләнү теләге тәрбияләү.	97 бит
3	Уенчыклар бездә кунакта	1. Төсне, зурлыкны, эш-гамәленә белдерә торган сүзләр (зур, кечкенә, яшел, кызыл, утырт, эчерт, керт) хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру, аралашу осталыгы формалаштыру. 2. Балаларның предметны исеме, төсе, зурлыгы буенча табу осталыгын, сенсор тою сәләтен, игътибарын, хәтерен үстерү. 3. Уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.	98 бит
4	Пирамидалар	1. Балаларны предметларның зурлыгын, төсен билгеләргә өйрәтү; төсне (кызыл, яшел, сары, зәңгәр), зурлыкны (зур, кечкенә, зуррак, кечкенәрәк, иң зурысы, иң кечкенәсе) белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүз байлыгын арттыру; аваз ияртемнәрен ачык әйтүдә күнектерү 2. Игътибарны, кабул итүне, сенсор тою сәләтен үстерү. 3. Түземлек, дидактик уеннар белән кызыксыну тәрбияләү.	99 бит
ОКТАБРЬ			
1	Яшелчәләр	1. Яшелчәләренә белдерә торган исемнәр (бәрәңге, помидор, суган, кишер) һәм аларның үзлекләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету, яшелчәләренә танырга өйрәтү, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү. 2. Балаларның сенсор тою сәләтен үстерү.	101 бит

		3. Яшелчэлэр, аларның файдасы турында мәгълүмат бирү.	
2	“Жил исә” уен күнегүе. “Кем нәрсә ашый?” дидактик күнегүе	1. Балаларның төсләр турындагы күзаллавын ныгыту, жәнлекләрнең нәрсә ашавы турындагы белемнәрен ачыклау; ялап эчә, кимерә, чүпли, ашый фигураларын сөйләмдә активлаштыру; авыз аша һаваны әкрән, салмак кына чыгарырга өйрәтү. 2. Игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү. 3. Жәнлекләргә, кошларга карата кызыксыну тәрбияләү.	103 бит
3	Урманда	1. Балаларның олылар белән аралашу теләген хуплау, исем һәм сыйфатларны кулланырга өйрәтү: йомшак йонлы койрык, озын колаклы куян, юан тәпиле аю, соры бүре; кыргый хайваннарның тышкы билгеләрен һәм гадәтләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне активлаштыру (төлкә бара, куян сикерә, аю алпан-тилпән йөри һ.б.). 2. Ишетү игътибарын, координацияне, ритм хисен үстерү. 3. Кыргый хайваннарга карата кызыксыну тәрбияләү.	104 бит
4	Алсу бүлмәсе	1. Балаларны өй жиһазларын танып һәм атып белергә өйрәтү; өстәл, урындык, карават, шкаф, көзгә кебек исемнәр хисабына сүзлекне активлаштыру, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү. 2. Балаларның эмоциональлеген, кызыксынуларын үстерү. 3. Эшчәнлектә бергәләп катнашу теләге тәрбияләү.	105 бит
НОЯБРЬ			
1	“Бу өйдә кем яши” дидактик уены	1. Төркемгә йөрүче балаларның исемнәрен истә калдырырга ярдәм итү, фигураларны хәзергә һәм киләчәк заманда куллануларын белергә өйрәтү, сорауны белдерә торган сүзләргә кулланырга күнектерү. 2. Игътибарны, кабул итү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Бер-береңә карата игътибарлылык тәрбияләү.	107 бит
2	Алсу бездә кунакта	1. Балаларга табиб, полиция хезмәткәре һөнәрләре турында мәгълүмат бирү; грамматик яктан жөмлөләрне аңларга һәм аларны сөйләмдә дөрес кулланырга өйрәтүгә дөвам итү. 2. Игътибарны, хәтерне, күзәтүчәнлекне, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Һөнәрләргә карата кызыксыну тәрбияләү.	108 бит
3	Әминәнен туган көненә килегез	1. [к] һәм [қ] авазларының сүзләрдә һәм сөйләмдә дөрес әйтелешен ныгыту, килеш кушымчаларын дөрес әйтергә өйрәтү, савытсаба ларны белдерә торган сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләргә (савыт-саба) аңлай һәм куллана белүләренә ирешү, жөмлөләр белән җавап бирергә күнекте рүне дөвам итү. 2. Инициативалы сөйләмне, игътибарны, хәтерне үстерү, башкаларга мөрәҗәгать итәргә теләк тудыру. 3. Үзара аралашуга омтылыш тәрбияләү.	109 бит
4	Минем гаиләм	1. Сөйләмдә ягымлы сүзләргә (әти—әтием, әни—әнием, әби—әбием, сеңел—сеңлем) кулланырга өйрәтү; [ә] авазының әйтелешен ныгыту, аны ачык, тиешле дәрәҗәдә кычкырып әйтүләренә ирешү, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектерү. 2. Игътибарны, хәтерне үстерү; зурлар һәм үз яшьтәшләре белән ирекле аралашуларына ирешү.	110 бит

		3. Гаилэ эгъзаларына ихтирам тәрбияләү.	
ДЕКАБРЬ			
1	Купшы чыршы	1. Сузык һәм тартык авазларны, аваз ияртемнәрен ачык әйтергә, төбөндә сүзен сөйләмдә кулланырга өйрәтү; сыйфатларны дәрәс кулланырга күнектәрү. 2. Сорауларга җавап бирү осталыгын, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстәрү. 3. Табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.	112 бит
2	Куян чыршы янында	1. Сөйләмдә бәйләк сүзләргә (эчендә, артында, астында, өстендә) кулланырга, кайда? кая? сорауларына җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләргә белән ирекле аралашырга өйрәтүгә дөвам итү; тавыш көчен дәрәс куллану осталыгы формалаштыру. 2. Игътибарны үстәрү, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәүдә күнектәрү. 3. Нәфис сүз белән кызыксыну тәрбияләү.	113 бит
3	Песи белән кәжә чыршы янында	1. Балаларны тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәтүгә дөвам итү, сөйләмдә фигыльләр һәм сыйфатлар куллануны активлаштыру; [ж] авазын ижекләрдә, сүзләрдә һәм жөмлөләрдә дәрәс һәм ачык әйтүләренә ирешү; аваз ияртемнәрен кабатлаганда, тавыш көчен җайлы белергә күнектәрү. 2. Игътибарны, кабул итү сәләтен, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстәрү. 3. Хайваннарга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	115 бит
4	“Тылсымлы” таякчык	1. Балаларны сузык һәм тартык авазларны, аерым сүзләргә ачык итеп әйтергә өйрәтү; төсләр турындагы күзаллауларын ныгыту, төсне белдерә торган сыйфатларны активлаштыру. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, ишетү осталыгын үстәрү. 3. Эшчәнлектә бергәләп шөгыйльләнү теләгә тәрбияләү.	117 бит
ЯНВАРЬ			
1	Кошлар	1. Балаларны аваз ияртемнәрен дәрәс һәм ачык итеп әйтәргә, алардан фигыльләр (гөр — гөрли, чырык — чыркылдый, кар — каркылдый) ясарга өйрәтү; гомумиләштерүчә сүзләргә (та вык, әтәч, каз — йорт кошлары) кулланырга күнектәрү; кош исемнәрен, гәүдә өлешләрен, хәрәкәтләргә белдерүчә сүзләр хисабына сүз байлыгын активлаштыру, балаларны кошлар белән таныштыруны дөвам итү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, сөйләмнән үстәрү. 3. Кошларга карата кызыксыну, кайгыртучанлык тәрбияләү.	118 бит
2	Юлны чистартабыз	1. Балаларның кыш һәм кыш көне башкарыла торган хезмәт күнекмәләре турындагы белемнәрен формалаштыру, көрәк белән эшләргә өйрәтү, ишегалды җыештыручы хезмәткә белән таныштыру; балаларның сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, аерым сүзтәзмәләргә (зур көрәк, кечкенә көрәк, ак кар, күп кар, әз кар) дәрәс әйтәргә өйрәтү. 2. Хезмәт күнекмәләрен, кеше хәрәкәтләрен имитацияләү осталыгын үстәрү.	120 бит

		3. Зурларга ярдәм итү һәм гади хезмәт хәрәкәтләре үтәү теләге тәрбияләү.	
3	“Шундый ук предметны тап” дидактик уены	1. Үз фикерләрен грамматик яктан дәрәҗә итеп ике-өч сүздән торган гади жөмлөләр белән белдерергә өйрәтү, гомуми ләштерү күнекмәсе булдыру, предметларны чынбарлыкта һәм рәсем дә танырга өйрәтү, предметларның билгеләнешен ачыклау, сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру. 2. Тәрбияче сорауларына гади жөмлө белән тулы җавап бирү осталыгын, игътибарны, сенсор тою сәләтен үстерү. 3. Гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	121 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	Машина һәм самолет	1. Балаларны уенчыкларның өлешләрен, төсен, формасын ае-рырга һәм атарга өйрәтү; исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны дәвам итү; [у] сузык авазын әйтүдә күнектерү, сүзлекне активлаштыру; уенчыклар белән таныштыруны дәвам итү. 2. Балаларның нинди? кайда? нәрсә ташый? сорауларына төзек гади жөмлөләр белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү. 3. Шофёр, очучы һөнәрләренә хөрмәт тәрбияләү.	123 бит
2	Мәрьямне табык	1. Балаларны кайда? кая? сорауларына җавап бирергә; сөйләмдә өстенә, артына, астына сүзләрен кулланырга өйрәтү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү. 3. Уен белән кызыксыну тәрбияләү.	125 бит
3	Кына гөле	1. Балаларны бүлмә гөле — кына һәм аның өлешләре белән таныштыру; сабак, яфрак, чәчәк сүзләре хисабына сүзлекләрен активлаштыру. 2. Балаларның зурлар белән аралашуына, аларны аңлауларына ирешү; күзәтүчәнлекләрен, игътибарларын үстерү. 3. Бүлмә гөлләренә карата кызыксынучанлык, аларны карау теләге тәрбияләү.	125 бит
4	Бармак уены белән таныштыру. “Йорт хайваннары” уен күнегүе	1. Халык авыз ижаты белән таныштыруны дәвам итү, катлаулы булмаган фразаларны кулландыра күнектерү, йорт хайваннарының исемнәрен ныгыту; мөгри, кычкыра, мияулый, өрә фигураларга хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; [м], [у] авазларын дәрәҗә өйрәтү. 2. Хәтерне, кабул итү сәләтен, авазларны әйтү күнекмәләрен үстерү. 3. Халык авыз ижатына, йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләү.	127 бит
МАРТ			
1	“Чуар тавык” әкиятен уку	1. Балаларны халык авыз ижаты әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баеп. 2. Тәрбияче башлаган жөмлөнә дәвам итү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләү.	129 бит
2	Бүлмә гөлләре (фикус, яран)	1. Балаларның гади сорауларга җавап бирү осталыгын камилләштерү, бүлмә гөлләренә өлешләрен өйрәтү,	129 бит

		аларның сыйфат билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне баету. 2. Гөлләр белән кызыксынуларын үстерү. 3. Гөлләрне караганда, өлкәннәргә ярдәм итү теләге тәрбияләү.	
3	Йөк машинасы	1. Машина, аның өлешләре турында белемнәрен арттыру, ком һәм аның үзлекләре белән таныштыру, машинаның төрөн, өлешләрен, комның үзлекләрен белдерә торган исемнәр, сыйфатлар хисабына сүзлекне активлаштыру; [в], [п] авазларын дөрес әйтүдә күнектерү. 2. Кызыксынучанлыкны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Тәрбияче һәм яшәтешләре белән аралашу теләге тәрбияләү.	131 бит
4	Язгы урманда	1. Кайда? нинди? сорауларына җавап бирергә өйрәтү; өстә, агач төбөндә сүзләрен куллану хисабына сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; аваз ияртемнәрен дөрес әйтүдә күнектерү; [ш] авазының дөрес әйтелешен ныгыту, ел фасылларына бәйле табигатьтәге үзгәрешләр турында белемнәрен формалаштыруны дәвам итү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү.	132 бит
АПРЕЛЬ			
1	Бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие. Сез кайда?	1. Балаларның йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү; бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие сүзләре хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгы формалаштыру. 2. Игътибарны, хәтерне үстерү. 3. Башкаларга ярдәм итү теләге, тыңлаучанлык, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	134 бит
2	Балалар бакчасы ишегалдында	1. Исемнәр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына сүз байлыгын үстерү, фигыльләрен һәм сыйфатларны исемнәр белән яраклаштыру да күнектерү; балаларны бакча ишегалдында үсә торган үсемлекләр исеме белән таныштыруны дәвам итү, табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында белемнәрен киңәйтү. 2. Төсләрне, матурлыкны белдерүче сыйфатлар ярдәмендә сөйләм теле компонентларын үстерү. 3. Табигать объектларына карата кызыксыну, хезмәткә хөрмәт тәрбияләү.	136 бит
3	Кызыксынучан тел	1. Балаларны [т], [д], [к], [к] авазлары кергән аваз ияртемнәрен әйтергә өйрәтү; аваз ияртемнәрен калын һәм нечкә тавыш белән әйтүдә күнектерү; [т], [д], [к], [к] авазларының сүзләрдә, фразаларда дөрес әйтелешенә ирешү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын үстерү. 3. Игътибарлылык тәрбияләү.	138 бит
4	“Чуар тавык” әкиятен уку	1. Балаларны халык авыз иҗаты әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету. 2. Тәрбияче башлаган жөмләне дәвам итү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләү.	139 бит

МАЙ			
1	Зоопарк	1. Жылы якта яшәүче кайбер хайваннар белән таныштыру; сөйләмдә исемнәрне берлек һәм күплек санда дәрәс кулланырга өйрәтүне дәвам итү. 2. Сөйләшеп, әңгәмә корырга өйрәтү; кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Жылы як хайваннарына карата сакчыл караш тәрбияләү.	<i>139 бит</i>
2	Рәхмәт, жәй	1. Балаларны яшелчәләрне, жиләк-жимешләрне тәме буенча аерырга өйрәтүне дәвам итү; яшелчәләр, жиләк-жимешләр, агачлар турындагы белемнәрен киңәйтү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Игътибар белән тыңларга өйрәтү, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	<i>140 бит</i>
3	Рәхмәт, жәй	1. Балаларны яшелчәләрне, жиләк-жимешләрне тәме буенча аерырга өйрәтүне дәвам итү; яшелчәләр, жиләк-жимешләр, агачлар турындагы белемнәрен киңәйтү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү. 3. Игътибар белән тыңларга өйрәтү, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	<i>140 бит</i>
4	Үткәннәрне кабатлау.	1. Үткәннәрне кабатлау. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү. 3. Фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү.	

2.4.3 Әйләнә-тирә белән таныштыру (Бала һәм әйләнә-тирә)

Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина. Туган телдә сөйләшәбез. Казан. Татарстан китап нәшрияты. 2012

Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. Москва. ОЛМА Медиа Групп. 2013.

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	Йомшаккай бездә кунакта	1. Балаларның уенчыклар турындагы белемнәрен киңәйтү, тәрбияче сорауларына җавап бирү осталыгын формалаштыру, уенчык исемнәрен һәм аларның эш-хәрәкәтен белдерә торган сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру. 2. Тыңлау һәм сорауларга җавап бирү теләген үстерү. 3. Сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтләндерү, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	<i>Хәзрәтова, 33 бит</i>
2	“Тупны коткарабыз” (рәсем буенча)	1. Рәсемнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, тәрбияче артыннан аерым сүзләрне һәм фразаларны актив кабатлауларын үстерү. 3. Башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	<i>Хәзрәтова, 37 бит</i>
3	Юыну бүлмәсен карау	1. Балаларны юыну бүлмәсендәге предметлар (сабын, сөлге, кран, су, теш щёткасы, теш пастасы) белән таныштыру, функциональ билгеләнешләре турындагы күзаллауларын ачыклау. 2. Сүзләрне төрле грамматик формаларда (сабын, сабынны, сабын белән һ.б.) куллану осталыгына ирешү, балаларның	<i>Хәзрәтова, 39 бит</i>

		сөйләм активлыгын, инициативасын үстерү. 3. Балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исән ләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтләндерү, пөхтәлек, чисталык, башкаларга ярдәм итү омтылышы тәрбияләү.	
4	“Гөмбә жыябыз”	Балаларны көз вакыты белән таныштыру. Көзгә табигаттән алган хисләрән ныгыту: саргайган яфрак, гөмбә жыю һ.б.	<i>Парамон. 49 бит</i>
ОКТАБРЬ			
1	“Көзгә табигать”	1. Балаларның көз (табигаттәгә үзгәрешләр, кешеләрнең киеме һ.б.) турында гади күзаллауларын формалаштыру. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, тәрбиячене тыңлый белү осталыгын үстерү. 3. Көзгә табигаткә соклану хисләре тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 41 бит</i>
2	“Безнең алсу” сериясеннән рәсем карау	1. Рәсемдәгә предметларны танып һәм исемен әйтә белергә, рәсем эчтәлегә буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү, сүзлекне активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү, тәрбияче күрсәтмәләрен ишетә һәм үти белүләренә ирешү. 3. Рәсемне кызыксынып карау телгә тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 44 бит</i>
3	“Әби кунакка килде”	Көз фасылы турында балаларның белемнәрен үстерү. Яшелчәләр турында башлангыч белем бирү.	<i>Парамон. 62 бит</i>
4	“Шалкан”	Балаларны тыңларга өйрәтү. Яшелчәләр турында күзаллауларын булдыру. Балаларда кызыксыну уяту.	<i>Парамон. 90 бит</i>
НОЯБРЬ			
1	“Яшелчәләр: помидор, кыяр, кишер белән таныштыру”	1. Балаларның помидор, кыяр, кишер турындагы белемнәрен ныгыту; помидор, кыяр, кишернең форма, төс, тәм үзенчәлекләре (кызыл, йомшак, шома, тәмле, сусыл, шар формасындагы помидор; яшел, каты, шома, кытыршы кыяр; шома, кызыл, тәмле, каты ки- шер) белән таныштыру. 2. Балаларның сенсор тою сәләтен, тәрбиячене ишетү һәм сорау- ларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтләндерү, зурлар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 47 бит</i>
2	“Рәсемдәгә кошларны карау”	1. Балаларда күгәрчен, саескан турында гомуми күзаллаулар булдыру, кошларга карата кызыксыну уяту. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген һәм сүз байлыгын үстерү. 3. Кошларга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 49 бит</i>
3	“Минем исемем бар”	1. Баланы үзенең һәм иптәшләренең исемен әйтергә өйрәтү, исем нәрне истә калдырырга, оялчанлыкны жиңәргә ярдәм итү. 2. Тәрбияче әйткәнне ишетергә һәм аңларга, кайбер фразаларны (Минем исемем — Алсу) кабатларга күнектерү; балаларның хәтерен, игътибарын үстерү. 3. Балаларда зурларга һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү	<i>Хәзрәтов а, 53 бит</i>
4	“Яраткан уен бүлмәбез”	1. Балаларны балалар бакчасы шартларына ияләндерүне дәвам итү, төркемдәгә уен бүлмәсе, андагы махсус почмаклар белән таныштыру, «Һәр әйбернең үз урыны» дигән төшенчәне аңлату һәм ныгыту. 2. Сүзләренә һәм кыска фразаларны ачык әйтүләренә ирешү, сүз байлыгын үстерү. 3. Жиһазларга сакчыл караш һәм яшьтәшләренә карата	<i>Хәзрәтов а, 56 бит</i>

		ягымлылык тәрбияләү.	
5	“Безнең урам”	1. Балаларны урам, андагы объектлар, күренешләр белән таныштыру, аларга карата кызыксыну тудыру. 2. Балаларның күзэтүчәнлеген, игътибарын, сүз байлыгын үстерү. 3. Урамга соклану хисе тәрбияләү	<i>Хәзрәтов а, 59 бит</i>
ДЕКАБРЬ			
1	“Электр лампы белән таныштыру”	1. Электр турында балаларга гади төшенчә бирү (электр тогы электр чыбыкларында «яши»; утны яндыру өчен, өзгечкә (выключательгә) басарга кирәк, шуннан соң электр чыбыкларыннан ток йөри башлый); электр, ток, чыбык, өзгеч (выключатель) сүزلәре хисабына сүзлекне үстерү һәм активлаштыру. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итү сәләтен үстерү; ток белән бәйләнеше булган куркынычсызлык кагыйдәләрен балаларга житкерү. 3. Сакчыллык тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 61 бит</i>
2	“Курчак Алсу һәм Айнур”	Балаларны кызлар һәм малайлар киёмнәре белән таныштыру. Жөмлә төзәргә өйрәтү.	<i>Парамон. 129 бит</i>
3	“Яшел чыршы”	1. Балалар белән чыршыны бергәләп карау, яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын киңәйтү һәм баеп. 2. Балаларның «яңа ел бәйрәме» темасы буенча сүз байлыгын активлаштыру, тәрбияче сорауына җавап бирү осталыгын, игътибарын, күзэтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү. 3. Матурлыкны күрә һәм соклана белү хисләре, чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 63 бит</i>
4	“Без музыка залында”	1. Чыршы бәйрәменә эзерләнү: балаларны музыка залының бизәлеше, чыршы уенчыклары (аларның материалы, төсе, формасы) белән таныштыру; чыршы уенчыклары, йомры, пыяла, шомпа, ялтырый сүزلәре хисабына балаларның сүзлеген активлаштыруны давам итү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, күзэтүчәнлеген, игътибарын, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Балаларда эстетик хисләр тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 66 бит</i>
ЯНВАРЬ			
1	“Ап-ак кар ява”	1. Балаларны кар һәм аның үзлекләре (ак төстә, эри, йомшак, салкын, жиңел) белән таныштыру, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектәрү. 2. Балаларның сүз байлыгын, игътибарын, күзэтүчәнлеген үстерү. 3. Кышкы табигатькә соклану хисе, бергәләп уйнау теләге тәрбияләү.	<i>Хәзрәтов а, 63 бит</i>
2	“Ләйлә суыктан курыкмый” (рәсем буенча)	1. Рәсемне карарга, рәсемдә ясалган предметларны танырга, исемнәрен дөрес әйтергә өйрәтү; предметларны, эш-хәрәкәтне, төснә белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру, рәсем эчтә леге буенча сорауларга җавап бирергә күнектәрү. 2. Кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерне үстерү. 3. Сюжетлы рәсемнәр карарга теләк уяту.	<i>Хәзрәтов а, 70 бит</i>
3	“Урманда нәрсәләр яши?”	Балаларны кыргый хайваннар белән таныштыру. Исемнәрен әйтергә, рәсемдә дөрес табарга өйрәтү.	<i>Парамон. 200 бит</i>

ФЕВРАЛЬ			
1	“Күгэрченнэр, чыпчыклар — безнең нәни кошчыклар”	<p>1. Мәйданчык тагы жимлеккә килгән кошларны күзәтү, исемнәрен әйтү; гөр-гөр, чырык-чырык, кар-кар аваз ияртемнәрен ачык итеп әйтер гә күнектерү; томшык, сикерә, гөрлиләр, жим, чүплиләр, чырыл дый, житез, өлгер сүзләре хисабына сүзлекне баету.</p> <p>2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү.</p> <p>3. Кошлар турында кайгырту, аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.</p>	<i>Хәзрәтов а, 71 бит</i>
2	“Эт белән мәче”	Йорт хайваннары белән таныштыруны дәвам итү. Тышкы кыяфәтләрен карау	<i>Парамон. 298 бит</i>
3	“Безнең этиләр” (сюжетлы рәсемнәр карау)	<p>1. Балаларны этиләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәренә карарга, аларның эчтәлеген аңларга өйрәтү; эш-гамәлләренә белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү.</p> <p>2. Балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, куелган сорауларга кыска жөмлә белән җавап бирү осталыгын, сүз байлыгын үстерү.</p> <p>3. Төрле һөнәр кешеләренә һәм этиләр хезмәтенә карата кызыксыну уяту.</p>	<i>Хәзрәтов а, 73 бит</i>
4	“Безнең апа” (тәрбияче ярдәмчесенән хезмәтен күзәтү)	<p>1. Тәрбияче ярдәмчесе хезмәте белән бәйле эш-хәрәкәтләренә әйтергә өйрәтү (савыт-саба юа, ашарга алып килә, сөлгеләренә алмаштыра, бүлмәне жыештыра һ.б.); сүзлекне активлаштыру, яңа сүзләр белән баету; уенчыкларны күләнмәре (зур, кечкенә) буенча классификацияләргә өйрәтү.</p> <p>2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү, тәрбиячене ишетү һәм сорауларга җавап бирү, катлаулы булмаган биремнәренә үтәү осталыгын үстерү.</p> <p>3. Әйләнә-тирәдәге кешеләр хезмәтенә кызыксыну һәм тыңлаучанлык тәрбияләү.</p>	<i>Хәзрәтов а, 76 бит</i>
МАРТ			
1	“Безнең әниләр” (сюжетлы рәсемнәр карау)	<p>1. Балаларны әниләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәренән эчтәлеген аңларга өйрәтү; эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү.</p> <p>2. Балаларның кабул итү сәләтен, куелган сорауларга кыска жөмлә белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү.</p> <p>3. Төрле һөнәр кешеләренә һәм әниләр хезмәтенә карата кызык- сыну, хөрмәт тәрбияләү.</p>	<i>Хәзрәтов а, 79 бит</i>
2	“Матрешкалар”	<p>1. Уенчыкның исемен (матрешка) дәрәс әйтергә, төсендә һәм зурлыгында булган аерманы күрә белергә күнек терү; зур, кечкенә, сарафан, яулык сүзләре исәбенә сүзлекне активлаштыру.</p> <p>2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү.</p> <p>3. Балаларда халык уенчыкларына кызыксыну тәрбияләү.</p>	<i>Хәзрәтов а, 82 бит</i>
3	“Хайваннар һәм аларның балалары”	Балаларны йорт хайваннары белән таныштыруны дәвам итү. Аларның балалары турында белем бирү.	<i>Парамон. 340 бит</i>
4	“Әниләрен	Йорт хайваннары һәм аларның балалары турында	<i>Парамон.</i>

	күрсэт”	белемнэрен ныгыту. Хайваннарының охшаш һәм аерым якларын әйтергә өйрәтү.	376 бит
5	“Язгы күнел ачу (рәсем буенча)”	Балаларга яз вакыты житкәнен аңлату: кар эри, сулар ага, кошлар кайта һ.б. Рәсем буенча гади сорауларга жавап бирүләренә ирешү.	Парамон. 394 бит
АПРЕЛЬ			
1	“Жәнлекләр урманда яшиләр”	1. Жәнлекләр турында балаларның белемнэрен киңәйтү һәм ныгыту, жәнлекләргә таныш һәм исемнэрен атый белергә өйрәтү. 2. Балаларның диалогик сөйләмен активлаштыру, фикерләвен, мөстәкыйльлеген үстерү. 3. Жәнлекләр белән кызыксындыру.	Хәзрәтов а, 85 бит
2	“Песиле тал бөреләрен карау”	1. Балаларны песиле тал, аның өлешләре (ботаклар, бөреләр) белән таныштыру, табигатьтәге язгы күренешләр турында белемнәр формалаштыруны дәвам итү; сүз байлыгын киңәйтү һәм песиле тал, ботак, бөре, йомшак, хуш исле сүзләре исәбенә сүзлекне активлаштыру. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген, хәтерен, сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү. 3. Табигать белән кызыксыну, табигать матурлыгына соклану хисләре тәрбияләү.	Хәзрәтов а, 88 бит
3	“Алсу дуслары белән”	Балаларның йорт хайваннары турында белемнэрен ныгыту. Аларга карата кайгыртучанлык тәрбияләү. Хайваннары тавышлары буенча аерырга өйрәтү.	Парамон. 409 бит
4	“Ат үзенең тас белән” (рәсем буенча)	Йорт хайваннары белән таныштыруны дәвам итү. Рәсем буенча гади сорауларга жавап бирүләренә ирешү.	Парамон. 439 бит
МАЙ			
1	“Йорт хайваннары”	1. Балаларның йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнэрен (кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар) киңәйтү, хайваннарының исемнэрен, хәрәкәтләрен әйтергә күнектерү. 2. Сүзлекне баету, тәрбияченең сорауларына жавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләген үстерү. 3. Йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләү.	Хәзрәтов а, 91 бит
2	“Балалар тавык һәм чебиләр ашата” (рәсем буенча) (дәвами)	1. Балаларны рәсемне карарга, эчтәлеген буенча сорауларга жавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләренең сөйләгәннэрен тыңларга өйрәтүгә дәвам итү. 2. Сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак кебек сүзләр хисабына баету, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерү. 3. Йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	Хәзрәтов а, 92 бит
3	“Зообакчага экскурсия”	Рәсемнәр буенча жәнлекләргә танырга һәм дәрәс әйтергә өйрәтү. Гади жөмлөләр төзәргә күнектерү.	Парамон. 469 бит
4	“Чәчәкләр һәм күбәләкләр” дидактик уены	Төсләр турында балаларның белемнэрен үстерү. Чәчәкләргә үз төсендәге күбәләкләргә куярга өйрәтү.	Парамон. 490 бит
5	“Серле капчык”	Балаларның капшап карау сизгерлекләрен үстерү. Уенчыкларның исемнэрен дәрәс әйтергә өйрәтү	Парамон. 445 бит

2.4.4 Төзү эшчәнлеген үстерү

Безнең 3 нче номерлы “Кояшкай” балалар бакчасының беренче кечкенэләр төркеме танып белү-фәнни тикшерү һәм төзү эшчәнлегенә үсешен Н. Е. Вераксының “Туганнан алып мәктәпкә кадәр”, Л. А. Парамонованың “2-3 яшьлек балалар белән аң- белемне жәелдерүче шөгылләр” программасы аша тормышка ашыра.

Танып белү – фәнни тикшерү һәм төзү эшчәнлегенә үсешенә эчтәлегенә балаларның төзү ысулларына ия булуын үстерүгә, акыл ихтыяжларының үсешенә юнәлтелгән. Бу максатларга түбәндәге мәсьәләләрне чишү аша ирешелә:

Ел ахырына беренче кечкенэләр төркеме балалары үзләштереләр:

- төзелеш материалы кисәкләренә төп формасын аералар.
- тәрбиче ярдәмендә күпчелек формаларны кулланып, төрле төзелешләр төзиләр.
- үзләре төзегән корылма янында уен оештыралар.
- бертөрле эйберләрне бер төркемгә жыялар.
- бер һәм күп эйберләрне аералар.
- зур һәм кечкенә эйберләрне аералар, аларның размерын атыйлар.
- шар белән кубны танылар.

Беренче кечкенэләр төркемендә төзү – оештырылган белем бирү эшчәнлегенә атнага 1 тапкыр, 10 минут вакыт белән үткәрелә.

Милли – региональ компонент оештырылган белем бирү эшчәнлегенә бер өлеше булып тормышка ашырыла/ татар халык уеннары, жырлары, әйтенүләр, үзе яши торган шәһәр турында альбомнар кулланыла.

Төзү эшчәнлеген үстерү

Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. Москва. ОЛМА Медиа Групп. 2013.

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	“Тылсымлы кирпичләр”	Балаларны төзү материаллары белән таныштыру. Балаларда кызыксыну уяту.	13 бит
2	“Алсу белән этәч”	Төзү материаллары белән таныштыруны давам итү. Кирпеч, кубик сүзләрен ныгыту. Балаларда кызыксыну уяту.	26 бит
ОКТАБРЬ			
1	“Алсу бакчадан кайта”	Поезд төзүгә өйрәтү, төзелеш материалларын аерырга өйрәтү: кубик, кирпич, призма.	65 бит
2	“Алсуның бүлмәсе”	Таныш булган детальләрне (кубик, кирпич, призма) берләштереп гади конструкцияләр төзүне (уриндык, өстәл, диван, кровать) давам итү. Аерым өлешләрен айтса белүләренә ирешү. Конструкцияләрне дөрес итеп урнаштырырга өйрәтү.	93 бит
НОЯБРЬ			
1	“Алсуның курчакларын а өй”	Төзелеш материаллары белән эшләүгә кызыксыну уяту. Кирәкле детальләрне сайларга, төзелешләрне сүтергә һәм жыеп куярга өйрәтү. Балаларның сүз байлыгын үстерү: зур–кечкенә, куй–ал, сүт.	113 бит
2	“Беренче кар”	Йомшак кәгазьне түгәрәккә тәгәрәтергә өйрәтү. Карны күзәткән тәэсирләрен ныгыту. Сүз байлыгын үстерү: ак, йомшак, кар ява.	158 бит
ДЕКАБРЬ			
1	“Тау шуабыз”	Төзү материалларына кызыксыну уяту. Тәрбияче айтса буенча кирәкле төзү материалларын сайлап алуларына ирешү. Сүз байлыгын үстерү: зур – кечкенә, куй – ал, сүт.	174 бит
2	Чыршыга гирляндлар	Чыршыга гирляндлар ясарга кызыксыну уяту. Пөхтә һәм тырышып эшләүләренә ирешү.	202 бит

ЯНВАРЬ			
1	“Кар бабай”	Кәгазь белән төзүгә кызыксыну уяту. Төрле зурлыктагы йомарламнар ясарга өйрәтү.	229 бит
2	“Машиналарга күпер”	Үрнәк буенча төзәргә өйрәтү, төзелеш материалларын кабатлау.	258 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	“Автобуста барабыз”	Төзелеш материаллары белән эшләүгә кызыксыну уяту. Төзүгә кирәкле детальләрне сайлап алырга өйрәтү. Сүз байлыklarын үстерү: тукталыш, машина йөртүче, автобус.	272 бит
2	“Самолет ясыйбыз”	Үрнәк буенча самолет ясарга өйрәтү. Аларның өлешләрән, төсләрән әйтүләренә ирешү.	315 бит
МАРТ			
1	“Театр”	Өйрәнгән төзелешләрне (койма, скәмия, диван), детальләрне (кирпеч, кубик) ныгыту. Аларның формаларын, төсләрән, зурлыklarын әйтергә өйрәтү. Төзелеш белән уйнауларына ирешү.	343 бит
2	“Паркта”	Балаларны биек һәм тәбәнәк капкалар ясарга өйрәтү. Фонтан турында күзаллауларын ныгыту.	362 бит
АПРЕЛЬ			
1	“Кошларга оя”	Тәрбияченең сөйләве буенча кирәкле детальләр алып төзәргә өйрәтү. Төзелешне сүтергә һәм тартмага жыеп куюларына ирешү. Сүз байлыгын үстерү: яз килде, кошлар очып килделәр.	397 бит
2	“Алсу көймәдә йөзә”	Төрле детальләрден көймә төзәргә өйрәтү. Аларның формаларын, төсләрән, зурлыklarын аерырга өйрәтү. Сүз байлыгын үстерү: көймә, яз килде.	411 бит
МАЙ			
1	“Бакчага ял итергә барабыз”	Тәрбияче ярдәме белән таныш булган төзелешләрне төзү: поезд, скәмия, тукталыш; ясаган әйберләр белән уйнау теләге уяту.	457 бит
2	“Алсунның йорты бакчада”	Өйрәнгән төзелешләрне (койма, өстәл, урындык һ.б.), төзү материалларын (кубик, призма, кирпеч) кабатлау.	486 бит

2.4.5 Рәсем ясау

Нәфис эстетик үсеш өлкәсенең рәсем ясау бүлеге беренче кечкенәләр төркемендә (оештырылган белем бирү эшчәнлегенә үсешен) түбәндәге программалар аша тормышка ашырабыз:

1) Н.Е.Вераксаның “Туганнан алып мәктәпкә кадәр” программасы,

2) Л.А.Парамонованың “2-3 яшьлек балалар белән аң-белемне жәелдерүче шөгылләр” китаплары аша тормышка ашырыла.

Рәсем үсешенең эчтәлегенә әйләнә-тирә чынбарлыгының эстетик ягы формалашуга, үз-үзен курсәтүдә, балаларның ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлтелгән.

Бу максатларга түбәндәге мәсьәләләрне чишү аша ирешелә:

Балаларның нәтижәле рәсем эшчәнлегенә үсеш, сәнгать ижатына тарту.

Нәфис эстетик үсеш өлкәсенең рәсем ясау бүлеге мәктәпкәчә яшәтәге балаларда әйләнә-тирәдәге матурлыкка кызыксыну уятуны һәм үз-үзләрен күрсәтү ихтыяжларын канәгатьләндерүне формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәтелә һәм *белем бирү бурычларын* билгели:

Ел ахырына беренче кечкенәләр төркемендә үзләштерәләр:

- Карандашлар, фломастерлар, буяу һәм пумала белән рәсем ясаганны беләләр.
- Кызыл, зәңгәр, яшел, сары, ак, кара төсләрне аералар.

Беренче кечкенәләр төркемендә рәсем-оештырылган белем бирү эшчәнлегенә атнага 1 тапкыр, 10 минут вакыт белән үткәрелә. Милли – региональ компонент оештырылган белем бирү эшчәнлегенә бер өлеш булып тормышка ашырыла (татар халкының киёмнәре һәм бизәкләре,

халык уенчыклары, жырлы-биюле уеннары, шигырьлэре, эндэшлэре, такмаклары, табышмаклары, санамышлары, жырлары, экиятлэре кулланыла).

Рәсем ясау

Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. Москва. ОЛМА Медиа Групп. 2013.

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	“Төсле карандашлар”	Балаларны төсле карандашлар белән таныштыру. Карандаш тоту ысулын аңлату. Кәгазьгә каты басарга ярамаганлыгын әйтү.	14 бит
2	“Аюга шарлар бүлэк итәбез”	Балаларда шарлар ясау теләге уяту, карандашларны дөрес тотарга өйрәтү. Кәгазь битен ертмаска кирәклеген аңлату.	27 бит
3	“Буяулар белән танышыбыз”	Балаларны яңа материал – буяу һәм пумала белән таныштыру. Буяу ысулын аңлату һәм күрсәтү. Балаларда кызыксыну уяту.	41 бит
4	“Көзгә яфраклар”	Көзгә табигатьне күзәтергә кызыксыну уяту. Буяулар белән танышуны дәвам итү. Басып алу ысулы белән таныштыру.	54 бит
ОКТАБРЬ			
1	“Яңгыр ява”	Карандашка йомшак һәм каты басып ясап, яңгыр ясарга өйрәтү. Овал форма белән таныштыру.	67 бит
2	“Машиналар юлдан бара”	Кәгазь битенә дөрес иттереп киң горизонталь сызыклар (юл) ясарга өйрәтү. Төсләрне (кызыл, сары) ныгыту, буяу белән дөрес куллануларына ирешү.	81 бит
3	“Керпегә алмалар”	Образга карата һәм түгәрәк формалы әйберләр ясауга кызыксыну уяту, мөстәкыйль рәвештә карандашның төсен сайлау, рәсемне тулылындырырга өйрәтү.	94 бит
4	“Күңелле петрушкалар”	Буяу белән ясауга кызыксыну уяту, уен персонажларына яхшы караш тәрбияләү һәм аларга булышу теләге уяту. Кәгазьгә төрле төсмерләр ясарга өйрәтү.	106 бит
НОЯБРЬ			
1	“Көзгә урманда кем яши?”	Тирә-юнь табигатьтәге үзгәрешләр, урманда яшәүчеләр белән таныштыру. Коелган яфраклар, соры болытлар, яңгыр, жәнлекләрнең эзләрен буяу белән ясарга өйрәтү.	120 бит
2	“Күлмәк бизибез”	Кәгазь битенә бизәкләр ясарга өйрәтү, төсле буяулар белән кулланырга өйрәтү.	134 бит
3	“Курчакларга палас”	Кәгазь битен төсле сызыклар белән бизәргә өйрәтү. Балаларда кызыксыну уяту.	148 бит
4	“Песиләр йомгаклар белән уйныйлар”	Төсле карандашлар кулланып, кәгазь битенә төрле жирендә спираль формасы ясарга өйрәтү.	159 бит
ДЕКАБРЬ			
1	“Кар оча”	Табигатьтәге кышкы үзгәрешләргә кызыксыну уяту. Тап ярдәмендә кар ясарга өйрәтү.	175 бит
2	“Күңелле цирк”	Балаларның күзаллауларын ныгыту, буяуның төсләрен мөстәкыйль рәвештә сайлауларына ирешү. Буяу белән пөхтә эшләргә, пумаланы юып куярга өйрәтү.	189 бит
3	“Матрешкала р бәйрәмгә бара”	Төсле кәгазьне якты төсләр белән бизәргә, кәгазьгә тигез урнаштырырга өйрәтү. Буяу белән пөхтә куллануларына ирешү.	203 бит
4	“Яңа ел чыршысы”	Балаларда шатлыклы кәеф булдыру. Чыршы ботакларына төрле төсле утлар ясарга өйрәтү.	217 бит

ЯНВАРЬ			
1	“Кышкы урманда”	Ертып алу алымы белән таныштыру. Мөстәкыйль рәвештә кәгазьгә дәрәс урнаштытырга өйрәтү. Кул хәрәкәтләрен, моторикаларын ныгыту.	230 бит
2	“Шариклар”	Балаларның күзаллауларын үстерү, мөстәкыйль рәвештә түгәрәкләр ясауны ныгыту.	244 бит
3	“Әтәчкәй”	Геройга дуслык хисләре тәрбияләү. Мөстәкыйльлек, актив эшчәнлек тәрбияләү. Өйрәнгән алымнарны кулланып буяу һәм пумала белән эшләүләрен ныгыту.	259 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	“Рәсемне ясап бетер”	Хайваннарга карата дуслык хисләре тәрбияләү. Мөстәкыйль рәвештә рәсемне ясап бетерергә, төсләрне сайларга өйрәтү. Балаларның күзаллауларын ныгыту.	273 бит
2	“Матур паласлар”	Әзер формаларны (палас) сайлап алырга өйрәтү. Сызыклар, нокталар, түгәрәкләр, чәчәкләр, яфраklar ясарга; кәгазьне өлешчә буярга өйрәтү.	287 бит
3	“Бәйрәмчә салют”	Бәйрәмчә салютка карата кызыксыну уяту. Төрле төсле буяулар кулланып, рәсемне ясап бетерергә өйрәтү.	302 бит
4	“Кошларга оя”	Кошларга карата кайгыртучанлык хисе уяту. Кәгазь белән эшләүне ныгыту.	316 бит
МАРТ			
1	“Әниемә чәчәкләр”	Якын кешеләргә карата дуслык хисе тәрбияләү. Әнигә бүләк ясарга кызыксыну уяту. Мөстәкыйль рәвештә төрле төсләр кулланып буяу белән ясарга өйрәтү.	329 бит
2	“Песинен өе”	Элементар бизәкләр белән рәсемне тулыландырырга өйрәтү. Рәсемгә карата кызыксыну уяту.	344 бит
3	“Дусларыма рәсемнәр”	Өйләнә-тирәдәге кешеләргә дусларча караш тәрбияләү. Дусларга ярдәм итү теләге булдыру. Мөстәкыйль рәвештә рәсем ясауларын булдыру.	364 бит
4	“Яз килде”	Табигатьтәге үзгәрешләрен күзәтүләренә ирешү. Коллектив эшкә кызыксыну уяту. Буяу белән пөхтә эшләүләренә ирешү.	381 бит
АПРЕЛЬ			
1	“Тамчы тама...”	Табигатьтәге үзгәрешләргә кызыксыну уяту. Язгы тамчылырны, тамчы бозын ясарга өйрәтү. Буяу белән пөхтә эшләүләрен булдыру.	399 бит
2	“Кояшкәй”	Кызыл, сары, кызгылт сары төсе белән кояш нурларын күрсәтә белергә өйрәтү. Кәгазь битенен уртасына ясарга өйрәтү.	412 бит
3	“Үләннәр үскәннәр...”	Тирә-юньне күрсәтүгә кызыксыну уяту. Язгы үзгәрешләренә (үлән, кояш) ясарга өйрәтү.	428 бит
4	“Яшел суган үскән”	Суганны буяу белән ясау теләге уяту. Кәгазь битендә дәрәс урнаштытырга һәм пөхтә итеп эшләргә өйрәтү.	443 бит
МАЙ			
1	“Агач утыртабыз” (коллектив эш)	Табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү. Агачның кәүсәсен, ботакларын, беренче яфраklarын ясарга өйрәтү.	459 бит
2	“Тузганаклар (одуванчики)” (дәвам)	Табигатькә һәм тирә-юньгә карата сакчыл караш тәрбияләү. Зур кәгазь битендә тузганаклар ясарга өйрәтү.	474 бит
3	“Коңгызлар” (божья коровка)”	Табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү. Кызыл һәм кара буяуны кулланып коңгызлар ясарга өйрәтү.	488 бит

2.4.6 Әвәләү

Балалар рәсем сәнгәте эшчәнлегә белән унышлы шөгьльләнсәннәр өчен аларның яшь үзенчәлекләренә хас булган шартларны истә тотарга кирәк:

Бу максатларга тубәндәге мәсьәләне чишу аша ирешелә: Балаларның нәтижәле әвәләү эшчәнлегенә үсешә, сәнгәт ижатына тарту.

Ел ахырына беренче кечкенәләр төркеме үзләштерәләр: Балчык, төсле пластилиннар, камыр белән эшләгәнне беләләр, төсләрне аералар.

Беренче кечкенәләр төркемендә әвәләү - оештырылган белем бирү эшчәнлегә атнага 1 тапкыр 10 минут вакыт белән үткәрелә.

Милли региональ-компонент оештырылган белем бирү эшчәнлегенә бер өлешә булып тормышка ашырыла. (Татар халкының жырлы-биюле уеннары, шигырьләре: санамышлары, жырлары кулланыла.

Программа бүлекләре буенча предметара бәйләнешне тормышка аштыруны исәпкә алып тезелде.

Әвәләү

Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. Москва. ОЛМА Медиа Групп. 2013.

№	Занятие темасы	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ			
1	“Пластин белән танышабыз”	Балаларга яңа материал – пластилин белән таныштыру. Зур кисәктән кечкенәне өзеп алырга өйрәтү, уч арасында тәгәрәтү.	18 бит
2	“Тиенгә чикләвекләре”	Балаларда әвәләүгә кызыксыну уяту. Зур кисәктән кечкенәне өзеп алып түгәрәк хәрәкәтләр ярдәмендә әвәләргә өйрәтү. Балаларның кул хәрәкәтләрен үстерү.	30 бит
3	“Кошларга жим бирәбез”	Кечкенә түгәрәкләр әвәләргә өйрәтү, түгәрәк хәрәкәтләренә ныгыту. Кошларга карата миһербанлык тәрбияләү.	44 бит
ОКТАБРЬ			
1	“Куяңга кишерләре”	Ике уч арасында пластилинны тәгәрәтергә өйрәтү, пөхтә эшләүләрен ныгыту. Әкият героена кызыксыну һәм ярдәм күрсәтү теләге уяту.	71 бит
2	“Алмалар жыябыз”	Балаларда табигатьгә үзгәрешләргә кызыксыну уяту. Түгәрәк хәрәкәтләр белән пластилинны тәгәрәтергә, алма ясарга өйрәтү. Кул хәрәкәтләрен ныгыту.	84 бит
НОЯБРЬ			
1	“Йөзек”	Кечкенә баганаларны тоташтырып йөзек формасы ясарга өйрәтү. Мөстәкыйль рәвештә төрле төсләр сайлауны, зур һәм кечкенә йөзекләре әвәләүне ныгыту. Кул хәрәкәтләрен ныгыту.	151 бит
2	“Йомры икмәк”	“Йомры икмәк” әкиятенә кызыксыну уяту. Түгәрәк хәрәкәтләр белән шар формасы ясарга өйрәтү.	163 бит
ДЕКАБРЬ			
1	“Күмәч пешерәбез”	Түгәрәк хәрәкәтләр белән әвәләүне, бармаклар белән ябыштырып куюны ныгыту.	193 бит
2	“Чыршыны бизибез”	Яңа ел бәйрәменә, чыршыны бизәүгә кызыксыну уяту. Төсле пластилиннан йөзек формалары, түгәрәкләр әвәләп гирлянда ясарга өйрәтү. Кул хәрәкәтләрен ныгыту.	207 бит
3	“Озынколак”	Әкият героена дуслык хисләре тәрбияләү һәм аны әвәләү теләге булдыру. Аерым кисәкләрдән куян әвәләргә өйрәтү.	220 бит
ЯНВАРЬ			
1	“Безгә кем”	Таныш булган персонажга кызыксыну уяту. Төрле зурлыктагы	235 бит

	килгэн?”	йомарламнар эвэлэп, аларны тоташтырырга һәм үзенчәлекле детальләр белән (күз, борын, сэдәф һ.б.) тулыландырырга өйрәтү.	
2	“Кышкы күңел-ачу”	Түгәрәк һәм туры хәрәкәтләр белән пластилинны эвэләргә өйрәтү. Фигуралар ясауга кызыксыну уяту.	249 бит
ФЕВРАЛЬ			
1	“Песи белән маэмайга савытлар”	Зур кисәктән өзеп алу алымын ныгыту. Хайваннарға карата кайгыртучанлык күрсәтү.	292 бит
2	“Кошларға жимлек”	Өйрәнгән эвэләү алымнарын кулланып кошларға жимлекләр эвэләргә өйрәтү. Кошларға кайгыртучанлык тәрбияләү.	316 бит
МАРТ			
1	“Эниемә коймаклар”	Якын кешеләргә мөхтәрәм хисе тәрбияләү. Өйрәнелгән эвэләү алымнарын кулланып коймак ясарга өйрәтү.	334 бит
2	“Песиләр качыш уйныйлар”	Түгәрәк йомарламнардан песи гәүдәсен ясарга өйрәтү. Колақлар, койрык, аякларын күрсәтүләренә ирешү.	351 бит
3	“Менә нинди боз сөңгеләре”	Табигатькә кызыксыну уяту. Сак караш тәрбияләү. Боз сөңгеләре нечкә, калын итеп ясауны булдыру.	бит
АПРЕЛЬ			
1	“Күңелле чыпчыклар”	Әйләнә-тирә белән танышу барышында күзәтүчәнлек, тере табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү. Зур һәм кечкенә кисәктән мөстәкыйль рәвештә кошлар эвэләргә өйрәтү.	403 бит
2	“Кошларға оя”	Кошларға карата сакчыл караш тәрбияләү. Өйрәнгән белемнәрен кулланып кошларға оя ясарга өйрәтү.	417 бит
МАЙ			
1	“Казлар”	Өйрәнгән белемнәрен кулланып бер кисәктән каз ясарга өйрәтү. Кул хәрәкәтләрен үстерү.	463 бит
2	“Әкәм-төкәм”	Әкәм-төкәмне спираль формасында эвэләргә өйрәтү. Хайваннарға карата сакчыл караш тәрбияләү.	478 бит

2.4.7 Физкультура-сәламәтләндрү эшчәнлеге

Л.А.Парамонова, Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. Москва. ОЛМА Медиа Групп. 2013.

№	Максат ориентирлары	Сылтама
СЕНТЯБРЬ		
1	1-2. Бергәләшеп туры юнәлештә йөрү, йөгөрүне аңлату, өйрәтү. 3. Бергәләшеп бер юнәлештә йөгөрүне өйрәтү.	12-13 бит, № 1-2.
2	1-2. Бергәләшеп туры юнәлештә йөрү, йөгөрүне кабатлау. Бергәләшер эш итәргә өйрәтү. Хәрәкәтне координировать итү (бер-берсен этешмәскә), уен хәрәкәтеннән шатлык табу. 3. Йөрү һәм йөгөрү күнекмәләрен биерү. Таралып йөрү.	24-25 бит, № 3-4.
3	1-2. Төрле юнәлештә йөргә һәм йөгөргә, уйнарга һәм әйләнә –тирәдә ориентлашырга өйрәтү. Дүртаякта үрмәләүне күнекектөрү. 3. Әйләнә –тирәдә ориентлашырга өйрәтү.	37-38 бит, № 5-6.
4	1-2. Балаларны бер-берсе артыннан басарга (колоннага) һәм бер-бер артлы йөргә өйрәтү. Төрле юнәлештә йөгөргә, пространствода ориентлашырга өйрәтү. 3. Төрле юнәлештә йөгөргә, пространствода ориентлашырга өйрәтү.	50-52 бит, № 7-8.
ОКТАБРЬ		

1	1-2. Тар юлдан йөрөргө өйрөтү. Төрлө юнөлөштө йөрү һәм йөгөрүне ныгыту. 3. Дуртаякта үрмөлөүне ныгыту.	<i>64-65 бит , № 9-10.</i>
2	1-2. Бер-бер артлы йөрүне күнектерү. Сигналны тыңларга һәм сигналга карап хәрәкәтне үзгәртергә өйрөтү. 3. Комлы капчыкны ераклыкка бер кул белән бәергә өйрөтү.	<i>78-80 бит, № 11-12.</i>
3	1-2. Сигналны тыңларга (сүз беләнә музыка тавышына) һәм сигналга карап хәрәкәтне үзгәртергә һәм бер-бер артлы йөрөргә өйрөтүне күнектерү. 3. Чикләнелгән майданчыкта йөрөргә,тигезлекне тотып биек булмаган айберләр аша атлап чыгарга өйрөтү.	<i>91-92 бит, № 13-14.</i>
4	1-2. Балаларны бер-берсенә комачауламыйча, әйләнә- тирәнәң майданын биләп алырга йөрөргә, йөгөрөргә өйрөтү. Дуга аша тупны тәгәрәтергә; дуртаякланып үрмөлөргә күнектерү. Балаларда ясалган хәрәкәтләрдән ләззәт алуларын тудыру. 3. Дуга аша тупны тәгәрәтергә; дуртаякланып үрмөлөүне күнектерү.	<i>104-105 бит, № 15-16.</i>
Н О Я Б Р Ь		
1	1-2. Түгәрәк буенча йөрөргә һәм йөгөрөргә өйрөтү. Кулга кул тотынган көнчә түгәрәккә басу һәм йөрөрөгә өйрөтү.Алга таба сикерә бару тәртибндә,ике аякта сикерөгә күнектерү.	<i>117-119 бит, № 17-18.</i>
2	1-2. Юнөлөшне һәм айберләр арасыннан билгеле бер ара кадырып бер –бер артлы йөрөгә һәм йөгөрөгә күнектерү.Сигналга карап хәрәкәт тизлекләрен (тиз,әкрен) үзгәртергә өйрөтү. Баш артыннан ике кул белән тупны бәергә өйрөтү. 3. Юнөлөшне һәм айберләр арасыннан билгеле бер ара кадырып бер –бер артлы йөгөрөгә күнектерү.	<i>131-132 бит, № 19-20.</i>
3	1-2. Кулга кул тотынып түгәрәк буенча йөрөгә һәм йөгөрөгә күнектерү.Ике аякта этелеп һәм йомшак кына чүгәләп сызык,жөп аша сикерөгә күнектерү.Тирә- юндә ориентлашырга өйрөтү. 3. Ике аякта этелеп һәм йомшак кына чүгәләп, жөп аша сикерөгә күнектерү.	<i>145-146 бит, № 21-22.</i>
4	1-2. Сигналга карап туктарга, түгәрәк буенча бер- бер артлы йөрөгә өйрөтү. Скамейка өстендә тупны тәгәрәтергә; педагогның сөйләмә буенча жиңел күнегүләр ясарга өйрөтү. 3. Түгәрәк буенча бер- бер артлы йөрөгә өйрөтү. Скамейка өстендә тупны тәгәрәтергә өйрөтү.	<i>157-158 бит, № 23-24.</i>
Д Е К А Б Р Ь		
1	1-2. Зал буйлап парлашып йөрү, түгәрәк ясап басу. Кул айбергә белән тотынып сикерү тәртибндә өскә сикерерөгә өйрөтү. 3. Зал буйлап йөрү, түгәрәк ясап басу. Өскә сикерерөгә өйрөтү.	<i>172-173 бит, № 25-26.</i>
2	1-2. Вертикаль торган бөжра аша үрмөлөргә өйрөтү. Тизезлекне туры тотып, биек булмаган кубиклар аша атлап йөрөгә күнектерү. 3. Биек булмаган предметлар аша атлап йөрөгә күнектерү.	<i>186-187 бит, № 27-28.</i>
3	1-2. Бер-берсенә тупларны тәгәрәтергә күнектерү. Сигналны тыңлап туктап, этешмичә бер-бер артлы йөрөгә өйрөтүне ныгыту. Түгәрәк ясауны ныгыту, күнегүлөргә кызыксыну уяту 3. Зал буйлап парлашып йөрөгә өйрөтүне ныгыту,тәрбияче биргән сигналларны тыңларга күнектерү.	<i>201-202 бит, № 29-30.</i>
4	1-2. Түгәрәк буенча йөрөгә, түгәрәккә басарга өйрөтү. Музыка көенә бию хәрәкәтләре ясарга күнектерү. 3. Зал буйлап парлашып йөрү, түгәрәк ясап басу.	<i>214-215 бит, № 31-32.</i>
Я Н В А Р Ь		
1	1-2. Ике кул белән тупны тотарга күнектерү. Бер-берснә комачауламыйча , кулга кул тотынып , түгәрәк буенча йөрүне ныгыту.	<i>228-229 бит, № 33-34.</i>

	3. Ике кул белән тупны тотуны ныгыту	
2	1-2. Биекlege 40 см. булган каршылыктан үрмәләүне күнектерү. Уң һәм сул кул белән чиратлаштырып тупны ераклыкка бәрүне кабатлау. 3. Ике кул белән тупны ераклыкка бәрүне ныгыту.	242-243 бит, № 35-36.
3	1-2. Алга тартылу белән ике аякта сикерергә өйрәтү. Тигезлекне тотып, биек булмаган эйберләр аша атлап, тирә-юньдә йөгергә өйрәтү. 3. Уң һәм сул аякта чиратлаштырып сикерергә өйрәтү.	256-258 бит, № 37-38.
ФЕВРАЛЬ		
1	1-2. Баскыч-стремянка (шведская стенка) үрмәләргә өйрәтү. (“Змейка”) Төрле эйберләрне бөгеп ясалган елан формасыннан йөрүне кабатлау. 3. Сырланган(змейка) жеп буенча йөгергә өйрәтү.	271-272 бит, № 39-40
2	1-2. Ике кул белән астан горизонталь юнәлештә комлы капчыкларны ераклыкка бәрү. Сигналга карап йөрү һәм йөгерүне үзгәртүне күнектерү. 3. Уң һәм сул кул белән чиратлаштырып комлы капчыкларны ераклыкка бәрүне кабатлау.	285-286 бит, № 41-42.
3	1-3. Сызыклар арасыннан йөгерергә өйрәтү. Вертикаль басып торган божра аша үрмәләүне кабатлау.	300-301 бит, № 43-44.
4	1-2. Тәрбиячегә тупны ике кул белән бәрергә өйрәтү. Тәгәри торган эйберләр аша йөгерергә өйрәтүне ныгыту. 3. Ике кул белән тупны ераклыкка бәрүне ныгыту.	313-315 бит, № 45-46.
МАРТ		
1	1-2. Ике параллель сызык аша (20дән 30 см.) аша сикерергә өйрәтү. Кулга кул тотынып түгәрәк буенча йөгерү һәм йөрү. 3. Алга тартылу белән ике аякта сикерергә ныгыту.	327-328 бит, №. 47-48.
2	1-2. Биекlege 30см. булган каршылыктан үрмәләп чыгу. Бер-берсенә тупны ике кул белән тәгәрәтүне кабатлау. 3. Бер-берсенә тупларны тәгәрәтергә күнектерү.	342-343 бит, № 49-50.
3	1-2. Сызыкларга басмыйча, ике сызык аралыгында (25см) йөгерү. Колоннага тезелү алымын ныгыту, бер –бер артлы колоннада йөрү һәм йөгерү. 3. Коллонада бер- бер артлы йөгергә өйрәтү.	361-362 бит, № 51-52.
4	1-2. Дүртаякланып үрмәләргә өйрәтү. Таудан туп (шар) тәгәрәтергә өйрәтү. 3. Вертикаль басып торган божра аша үрмәләүне кабатлау.	378-380 бит, № 53-54.
АПРЕЛЬ		
1	1-2. Бер урыннан алга таба сикерү алымын өйрәтү. Баш артыннан ике кул белән тупны ераклыкка бәрү алымын ныгыту. 3. Сикерергә өйрәтү.	396-397 бит, № 55-56.
2	1-2. Бер-берсенә тупны бәрү алымын өйрәтү. Баскычтан үрмәләне кабатлау. 3. Бер-берсенә тупларны тәгәрәтергә күнектерү.	410-411 бит, № 57-58.
3	1-2. Эйберләрне эйләнеп, юнәлешне үзгәртеп, парлашып йөрүне гадәтләндерү. Өскә таба эйбергә тиеп алып сикерүне кабатлау. 3. Сигналны тыңлап туктап, этешмичә бер-бер артлы йөгергә өйрәтүне ныгыту.	426-427 бит, № 59-60.
4	1-2. Өслеге чикләнган скамиядән төрле биремнәрне эшләп йөрү. 3. Ике аякта алга таба сикерүне кабатлау.	440-441 бит, № 61-62.
МАЙ		
1	1-2. Сигналны тыңлап төрле тизлектә ике сызык арасыннан (25см) йөгергә һәм йөгерергә өйрәтүне дәвам итү. 3. Үрмәләү алымын ныгыту.	456-457 бит, № 63-64.
2	1-2. Сигналга карап юнәлешне үзгәрттергә, әкрен, кызу йөгергә өйрәтү. 3. Балаларны бер-берсенә капма-каршы тупны бер кул белән тәгәрәтү	471-472 бит, № 65-66.

	алымын ныгыту.	
3	<p>1-2. Төрле юнәлештә тәрбияче сигналына чиратлаштырып йөрү һәм йөгерүне өйрәтү. Озынлыкка сикерү буенча дәрәҗә итеп этү һәм төшү алымнарын өйрәтү.</p> <p>3. Төрле юнәлештә тәрбияче сигналына чиратлаштырып йөрүне ныгыту</p>	485-486 бит, № 67-68.

2.5 Региональный компонент в ДОУ

Национально-региональный компонент в МБДОУ «Детский сад №3 «Кояшкай» осуществляется через реализацию «Сөенеч» - «Радость познания» - Региональной общеобразовательной программы дошкольного образования - 2016. – 210 с. Автор Р.К. Шаехова.

Региональная образовательная программа дошкольного образования разработана в соответствии с требованиями Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования и Примерной основной образовательной программы дошкольного образования.

Данная программа задает цели и задачи, организацию образовательной деятельности, содержание образования русскоязычных детей, формируемое участниками образовательных отношений с учетом этнокультурной и новой социокультурной ситуацией развития детства.

На основе программы образовательные организации Республики Татарстан разрабатывают и утверждают вариативную часть основной образовательной программы дошкольного образования, реализация которой обеспечивает права ребенка на физическое, интеллектуальное, социальное развитие и освоение им второго государственного языка.

Обучение родному языку татароязычных детей в детском саду «Туган телдә сөйләшәбез» 2-3 яшь. Ф.В.Хазратова

«Татарстан Республикасы халыклары телләре турында» Татарстан Республикасы Законнда һәм Татарстан Респуб ликасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Бу — республикабызда эшләп килә торган милли балалар бакчалары өчен кадрлар әзерләү, аларның белемен күтәрү һәм методик ярдәм күрсәтү мәсьәләләрен үз эченә ала.

Туган телдә сөйләшәргә өйрәтү гаиләдә башлана һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә дәвам итә. Мәктәпкәчә учреждениеләр, мәгариф системасының беренче баскычы буларак, нәниләрне туган телгә өйрәтүдә башлангыч роль уйный. «Туган телдә сөйләшәбез» дип аталган методик комплект балалар бакчасында эшләүче тәрбиячеләргә кулланма буларак тәкъдим ителә. Комплектка, балаларның яшь үзенчә лекләренә карап, методик кулланма, күрсәтмә эсбаплар (темалар буенча рәсемнәр) һәм аудиозмалар туплап бирелә, уртанчылар төркемнән башлап, эш дәфтәрләре дә кертелә.

Федераль дәүләт таләпләреннән чыгып, методик эсбап танып белү, сөйләм үстерү, матур әдәбият белән таныштыру кебек белем бирү өлкәләрен үз эченә ала. Балалар эшчәнлеген оештыру комплекслы-тематик планлаштыру нигезендә бара. План ел дәверендә төрле темалар үзләштерүне күздә тотта. Болар — «Безнең балалар бакчасы», «Көз», «Мин — дөнъяның 4 бер кешесе», «Минем әйләнә-тирәм», «Кыш», «Яңа ел бәйрәме», «Әтиләр һәм әниләр, бабайлар һәм әбиләр», «Халык ижаты», «Яз», «Жәй». Елга ике тапкыр диагностик методикалар ярдәмендә мониторинг үткәрелә, аның нәтижәләре балаларның персональ карточкаларына языла.

Туган телне өйрәнүгә юнәлдерелгән эшчәнлек конспектлары Н.Е. Веракса, Т. С. Комарова, М. А. Васильева редакциясендә чыккан «Туганнан алып мәктәпкә кадәр. Мәктәпкәчә мәгариф нең якынча төп белем бирү программасы» нигезендә төзелгән. Сезнең куллардагы методик эсбапта беренче кечкенә төркемнә (2яшьтән 3 яшькә кадәр) йөрүче балалар эшчәнлеген оештыруның кыскача эчтәлегенә (конспектлар) бирелгән һәм нәниләрне туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү эшчәнлегенә үзенчәлекләре күрсәтелгән.

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү мәсьәләләрен чишкәндә, өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары кулланыла. Шундый чараларның берсе — бармак уеннары. Хәрәкәтләнү активлыгы югарырак булган саен, балаларның сөйләм тизрәк һәм яхшырак үсеш ала. Бармак уеннары баш мие эшчәнлегенә, интеллект үсешенә уңай йогынты ясый. Чыннан да, физиологлар,

психо- логлар үткэргэн тикшеренүлэр (Л.С. Выготский, И.П. Павлов, А. Р. Лурия, А.А. Леонтьев һ.б.) хэрэкэтләнү һәм сөйләм мото- рикасының үзара бәйлә булуын исбатлыйлар.

III Организационный раздел

3.1 Материально-техническое обеспечение программы

Материально-технические средства содержат большие потенциальные возможности. Стремительный скачок в развитии собственно компьютерных технологий и прочих технических устройств сделал эти средства актуальными, следовательно, внедрение информационно-образовательных технологий в современное дошкольное образование – логичный и необходимый шаг.

Рациональное использование компьютерно-технических средств позволяет повысить качество обучения детей татарскому языку, достичь воспитанниками планируемых результатов освоения Программы по всем образовательным областям. Поэтому в Организации необходимо предусмотреть обеспечение Программы электронными ресурсами, а также такими компьютерно-техническими средствами, как аудиосистема (музыкальный центр), телевизор, мультимедийное оборудование и/или интерактивная доска, проектор, стационарный и мобильный компьютеры, принтер, ноутбук, нетбук для ребенка, документ-камера, беспроводной графический планшет MimioPad и мн. др.

Компьютерно-техническое оснащение может использоваться для различных целей:

- демонстрации детям литературных, музыкальных произведений, познавательных, художественных, мультипликационных фильмов студии «Татармультифильм», киностудии «Союзмультифильм» и др. (см. приложение 1);
- поиска в информационной среде материалов, обеспечивающих реализацию вариативной части основной образовательной программы;
- предоставления информации о Программе всем заинтересованным лицам, а также широкой общественности;
- обсуждения с родителями (законными представителями) воспитанников проблем, связанных с реализацией и освоением Программы.

Современный образовательный процесс предполагает программное обеспечение для составления презентаций: PowerPoint; Prezi, создания дидактических электронных игр и пособий: SMARTNotebook; EasiTeach, а также подключение к информационно-телекоммуникационной сети Internet.

3.2 Средства обучения, необходимые для реализации Программы

- примерная общеобразовательная программа дошкольного образования «От рождения до школы»;
- комплексно-тематическое планирование;
- методические пособия для педагогов по всем направлениям развития ребенка;
- наглядно-дидактические пособия;
- комплекты для творчества;
- вариативные парциальные (авторские) программы;
- электронные образовательные ресурсы.
- учебно-методическое сопровождение.

3.3 Организация предметно-пространственной развивающей среды в первой младшей группе

Групповое помещение условно подразделено на три зоны:

- *Зона умеренной активности:* «Центр познания», «Центр книги», «Центр природы», «Центр занимательной математики», «Центр патриотического воспитания».
- *Зона средней активности:* «Центр конструирования», «Центр социально-эмоционального развития», «Центр творчества», «Центр безопасности».
- *Зона повышенной активности:* «Центр двигательной активности», «Центр музыки», «Центр театра», «Центр игры».

3.4 Организация режима пребывания детей в образовательном учреждении

Правильный распорядок дня — это рациональная продолжительность и разумное чередование различных видов деятельности и отдыха детей в течение суток.

Основным принципом правильного построения распорядка является его соответствие возрастным психофизиологическим особенностям детей. Следует стремиться к тому, чтобы приблизить режим дня к индивидуальным особенностям ребенка.

В режиме дня указана общая длительность занятий, включая перерывы между их различными видами. Нельзя превышать объем образовательной нагрузки, максимально допустимую санитарно-эпидемиологическими правилами и нормативами нагрузки (Сан ПиН от 15 мая 2013 года №26 ОБ). В теплое время года часть занятий можно проводить на участке во время прогулки.

В середине занятий нужно проводить физкультминутки.

Важно, чтобы каждый ребенок чувствовал себя в детском саду комфортно, безопасно; знал, что его здесь любят, что о нем позаботятся. Повышенное внимание надо уделять детям, которые неохотно расстаются с родителями и не хотят оставаться в группе, особенно в период адаптации к детскому саду.

Примерный режим дня

В детском саду разработан гибкий режим дня, учитывающий возрастные психофизиологические возможности детей, их интересы и потребности, обеспечивающий взаимосвязь планируемой образовательной деятельности с повседневной жизнью детей в детском саду. Для каждой возрастной группы разработан режим для холодного и тёплого времени года.

В тёплое время года жизнь детей организуется на специально – оборудованных озеленённых участках детского сада (в зависимости от погодных условий). В помещении проводится кормление, сон, гигиенические и оздоровительно – закаливающие процедуры. В связи с сокращением ОД (остаётся ОД по образовательным областям «физическая культура», «музыка», «художественное творчество»), выход детей на прогулку происходит раньше. ОД осуществляется либо на прогулке, либо в группе (в зависимости от погодных условий). Время возвращения с прогулки скорректировано с учётом климата в регионе (высокая солнечная активность в полуденное время) и условий детского сада (отсутствие больших теневых навесов на прогулочных участках).

Режим дня 1-ой младшей группы (2-3 года) на холодный период с 1 сентября 2021 г. по 31 мая 2022 г.

Вид деятельности	Время в режиме дня
Прием детей в группе, беседы с детьми. Свободные игры, дидактические игры, деятельность в уголке художественного творчества, чтение художественной литературы, индивидуальная работа (по приходу детей)	6.00-8.00 (в группе)
Утренняя гимнастика	8.00-8.10(в группе)
Подготовка к завтраку. Завтрак	8.10-8.50
Самостоятельная игровая деятельность	8.50-9.00
Образовательная деятельность (между ОД - двигательная разминка, игры)	9.00-9.10 9.20-9.30
Игры по инициативе детей	9.30-9.50
Второй завтрак	9.50-10.10
Подготовка к прогулке. Прогулка: наблюдение, труд, подвижные, дидактические и ролевые игры, ИР по развитию движений, беседы с детьми	10.10-11.15
Возвращение с прогулки, подготовка к обеду	11.15-11.45
Обед	11.45-12.00
Подготовка ко сну. Дневной сон	12.00-15.00
Гимнастика пробуждения. Постепенный подъем	15.00-15.20

Дыхательная гимнастика.	15.20-15.30
Подготовка к ужину. Уплотненный ужин.	15.30-15.50
Образовательная деятельность (между ОД - двигательная разминка, игры)	15.50-16.20
Самостоятельная игровая деятельность. Прогулка: подвижные игры, ИР по развитию движений, беседы. Самостоятельная игровая деятельность.	16.30-18.00
Уход домой.	До 18.00

3.5 Расписание НОД 1-ой младшей группы (2-3 года)

День недели	Время	НОД
Понедельник	Первая половина дня	9.00 - 9.10 - Музыкальное 9.20 - 9.30 – Музыкальное
	Вторая половина дня	15.50 - 16.00 – Ребенок и окружающий мир 16.10 - 16.20 – Ребенок и окружающий мир
Вторник	Первая половина дня	9.00 - 9.10 - Физкультурно-оздоровительная деятельность 9.20 - 9.30 - Физкультурно-оздоровительная деятельность
	Вторая половина дня	15.50 -16.00 – Развитие речи 16.10 - 16.20 – Развитие речи
Среда	Первая половина дня	9.00 - 9.10 - Музыкальное 9.20 - 9.30 – Музыкальное
	Вторая половина дня	15.50 - 16.00 – Развитие речи. Художественная литература 16.10 - 16.20 – Развитие речи. Художественная литература
Четверг	Первая половина дня	9.00 - 9.10 - Лепка/Конструирование 9.20 - 9.30 – Лепка/Конструирование
	Вторая половина дня	15.50 -16.00 - Физкультурно-оздоровительная деятельность 16.10 -16.20 - Физкультурно-оздоровительная деятельность
Пятница	Первая половина дня	9.00-9.10 - Рисование 9.20-9.30 – Рисование
	Вторая половина дня	15.50 -16.00 – Физкультурно-оздоровительная деятельность 16.10 -16.20 – Физкультурно-оздоровительная деятельность
Длительность	10 минут	
Количество	10 занятий	
Перерыв	10 минут	

3.6. Учебный план
1 младшая группа (2-3 года)

Образовательная область	Базовый вид деятельности	Периодичность	Продолжительность	
			1 занятие	Всего в неделю
Физическое развитие	Физкультура	3 раза в неделю	10 минут	30 минут
Познавательное развитие	ФЦКМ Ознакомление с окружающим	1 раз в неделю	10 минут	10 минут
	ФЭМП	-	-	-
	Познавательно-исследовательская деятельность	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Речевое развитие	Развитие речи	2 раза в неделю	10 минут	20 минут
	Восприятие художественной литературы	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Художественно – эстетическое развитие	Музыка	2 раза в неделю	10 минут	20 минут
	Рисование	1 раз в неделю	10 минут	10 минут
	Лепка/ Конструирование	1 раз в неделю	10 минут	10 минут
	Аппликация	-	-	
	Конструирование	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов		
Социально-коммуникативное развитие	Программа реализуется в ходе совместной, самостоятельной деятельности и в ходе режимных моментов			
Итого	10 занятий			
В месяц	40 занятий			
В год	360 занятий			

3.7 Обеспечение методическими рекомендациями и средствами обучения и воспитания

1. «От рождения до школы» *Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования*/Под редакцией Н. Е. Вераксы, Т. С. Комаровой, М. А. Васильевой. – 2-е изд., испр. и доп. - М.: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2014. - 336 с.

2. Л.А.Парамонова Развивающие занятия с детьми 2-3 лет. –М.:ОЛМА Медиа Групп, 2013, - 592 с.

3. О.В.Чермашенцева, Основы безопасного поведения дошкольников. –Волгоград: Учитель, 2008.-207 с.
4. Куцакова Л.В. « Конструирование и художественный труд в детском саду», ООО «ТЦ Сфера»2005 – 212с
5. Кобзева Т.Г. , Холодова И.А. Правила дорожного движения. – Волгоград: Учитель, 2010. - 219 с.
6. Комарова Т.С. Занятия по изобразительной деятельности в детском саду.- М.: МОЗАИКА – СИНТЕЗ, 2012.-112 с.
7. Программа «Основы безопасности детей дошкольного возраста» Р.Б. Стеркина, О.Л. Князева, Н.Н. Авдеева.СПб: Детство –пресс, 2006 -240с.
- 8 Закирова К. В. На поляне детства: хрестоматия для воспитателей дошкольных образовательных учреждений и родителей. – Казань: Редакционно-издательский центр, 2011. – 256 с.
9. Закирова К. В. Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия. – Казан: РИЦ, 2011. — 560 б.
10. Туган телдә сөйләшәбез. Методик кулланма / Хәзрәтова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г., Хәбибулина И.Ж. – Казан: Фолиант, 2013.- 224 б.
11. Зарипова З.М., Исаева Р.С. Үстерешле уеннар. Методик кулланма. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
12. Закирова К.В. Уйный - уйный үсәбез. Балалар бакчасында уеннар. Казан: Татарстан китап нәшрияте, 2010.
13. Закирова К.В., Гыйләжетдинова Г.Р. Мин бәйрәмнәр яратам. Сценарийлар, музыкаль уеннар. Казан: Татарстан китап нәшрияте, 2009.
14. Закирова К.В., Кадыйрова Р.Ә., Сафиуллина Г.М. Балалар бакчасында эдәп-әхлак тәрбиясе. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
15. Закирова К.В., Мортазина Л.Р. Балачак – уйнап-көлеп үсәр чак. Балалар бакчасында уеннар. Казань: редакционно-издательский центр, 2012.
16. Закирова К.В., Мортазина Л.Р. Әй уйныйбыз, уйныйбыз: Балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инспекторлары өчен методик кулланма. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
17. Закирова К.В. Иң матур сүз. Уку китабы. Эти-әниләр һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия. Тулыландырылган икенче басма. Казан: Татарстан китап нәшрияте, 2012.
18. Закирова К.В. Күңел ачык бергәләп. Бәйрәм иртәләр сценарийлары. Казан: «Мәгәриф», 2003.
19. Ибрагимова З.Г. Шома бас (Танцуй веселей). Казань: Компания «Аксу», 2012.